

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen:	v upravnishču prejeman:
celo leto naprej K 24—	celo leto naprej K 22—
pol leta 12—	pol leta 11—
četrt leta 6—	četrt leta 550
na mesec 2—	na mesec 190

Dopis naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.
Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izložen vsek dan zvečer izvenomil nošenje na pravnike.

Inserati veljajo: peterskopna peti vrsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vplačila naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 35.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto skupaj naprej K 25—	celo leto naprej K 30—
pol leta 13—	pol leta 13—
četrt leta 650	četrt leta 650
na mesec 230	na mesec 230

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakna. Upravištvu (spodaj, dvorišče levo), Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 34.

Vse gre dobro.

Odsek avstrijske delegacije za zunanje zadeve je odobril proračun zunanega ministrstva in je s 14 proti 4 glasom sprejel tudi dispozicijski fond, kar pomeni zaupnico grofu Berchtoldu in njegovi politiki.

Zadovoljen s to politiko ni prav za prav nihče. Celo tak »hochtorty« kakor je grof Clam-Martinic, jo je dosti ostro kritikoval in tudi različni drugi govorniki so se povzpeli do vsakovrstnih očitanih, vendar je bilo vse tako ponižno in prizanesljivo, da se ministru grofu Berchtoldu pač ni treba vznemirjati. Vsa kritika njegove zunanje politike bo v najkrajšem času pozabljena, ker ni napravila na javnost prav nobenega vtiska, a če ga je kaj napravila, izgine ta vtisk sprčo dejstva, da je bil grof Berchtold s 14 proti 4 glasom dovoljen dispozicijski fond.

Ne dvomim sicer, da se bo v plenarnih sejah avstrijske delegacije slišalo še malo več in še morda kaj interesantnejšega kakor v odseku o zunanji politiki. Zlasti bi bilo naravnost sramotno, če bi avstrijska delegacija ne reagirala s primerno energijo na predrzne provokacije, ki se gode sedaj v Italiji in ki so za Avstrijo skrajno žaljive. Toda splošni značaj vse debate, ki jo je pričakovati, je že naprej določen, njen okvir je bil narazen že v odseku in gotovo je, da konča zasedanje z več ali manj izdatno zaupnico grofa Berchtoldu. Vlada bo lahko rekla: Vse gre dobro.

Ni še dolgo tega, kar se je obče sodilo, da so dnevi grofa Berchtolda štet in da se v vodstvu zunanega ministrstva kmalu zgodi prememba. Splošno mnenje je bilo, da jo je grof Berchtold popolnoma zavozil in da se ne bo mogel vzdržati in da bo sedanje delegacijsko zasedanje zadnje, s katerim bo imel opraviti. A zdaj se kaže, da ni tako. Ministru grofu Berchtoldu se očitajo po vsi pravici veliki politični grehi, očitajo se mu gorostasne napake in to po vsi pravici, ali njegovega stališča to ni omajalo, danes stoji celo trdneje, kakor je stal kdaj poprej, da kaže se celo, da ima danes večjo moč kakor jo je imel katerikoli njegovih prednikov v zadnjih tridesetih letih.

Ni nobena tajnost, da je danes

grof Berchtold vsaj v naši državni polovici največja moč. Madžari se ne dajo potisniti pod oblast zunanega ministra, na Dunaju pa niso tako trdni. Ministrski predsednik Stürgkh je po verodostojnih zatrdilih postal le nekak organ grofa Berchtolda in javno se piše, da ne vlada več ministrstvo grofa Stürgkha, marveč da izpolnjuje to ministrstvo le še povelja ministra grofa Berchtolda in vojnega ministra Kroatina. Ta dva imata vso moč v rokah in zgodi se vse tako, kakor ta dva hočeta.

Tako ima torej grof Berchtold izredno trdno stališče in prav njega vpliv na notranjepolitične razmere utegne biti vzrok, da so tudi različni ljudski zastopniki v delegaciji zatajili sami sebe in se niso upali izreči primerne kritike in resnične besede. Med te je štet tudi žalostna junaka dr. Korošca in dr. Šusteršiča. Danes je grof Berchtold močnejši kakor kdaj poprej in bo seveda lahko nemoteno nadaljeval svojo politiko.

Naši žulji.

Človeku se dela kar tema pred očmi, če pregleda, kako ogromna so nova bremena, ki jih hoče navaliti država ubogim plačevalcem, da pomnoži armado in zgradi nove vojne ladje. Velikanska, da, strašna so ta bremena. A kdo jih bo moral plačati? Največ tisti, ki itak nič nimajo. Če je že na vsak način potrebno toliko denarja za vojake in vojne ladje, naj ga država vzame tam, kjer leži brez koristi, naj država ne razmetava denarja več tako kakor se zdaj godi in naj razdeli bremena pravično.

Tako imamo na primer **verski zaklad**. Ko je cesar Jožef II. razpustil nekatere nepotrebne samostane, je njih premoženje — kolikor ga menili niso na stran pravili — združil v poseben zaklad, da bi se iz dohodka tega zaklada zboljšavali dohodki duhovnikov na deželi. Tako je hotel cesar Jožef II. pomagati tistim duhovnikom, ki so bili res potrebni, obenem pa obvarovati ljudstvo, da bi je duhovniki preveč ne izžemali. Duhovniki pa ne snedo vsega, kar nese verski zaklad, ampak še veliko več. Dandanes imajo duhovniki vendar prav lepe dohodke in bi sploh ne potrebovali nobenih podpor (kon-

grua) iz verskega zaklada. V resnici pa jih dobivajo še več kakor kdaj poprej. Vlada oskrbuje verski zaklad in ker je vlada klerikalna, gre duhovnikom na roke in jim dovoljuje še več kongruje kakor pa znašajo dohodki verskega zaklada. Ta denar posoja država verskemu zakladu. Že leta 1901. je bil verski zaklad dolžan državi 229 milijonov kron. Ta dolg rase vsako leto. A ker se vsak dolg, ki se obrestuje po štiri od sto v petnajstih letih podvoji, bo verski zaklad koncem leta 1915. dolžan državi nad 500 milijonov kron. Koliko žrtvujejo ljudje že sami za duhovščino! Zidajo jim cerkve, plačujejo jim vsa cerkvena opravila, kupujejo jim zvonove, darujejo jim vedno in vedno — povrh vsega pa izdaja še država iz davkov toliko milijonov za duhovščino. Ali to ne kriči do neba? In ti, tepec, davkoplačevalec, še voliš tako poslance, ki podpirajo in zagovarjajo tako razmetavanje ljudskih žuljev za duhovnike!

Leta 1906. je v državnem zboru obveljal sklep, da se letna kongruja duhovnikom poviša od 10 na 15 in pol milijona kron, toda noben človek ni vprašal, kdaj bo verski zaklad vrnil državi, kar ji je dolžan. Pa tudi o tem se ni nič govorilo, kako razni samostani, škofje in prelaje prikrašujejo verski zaklad. Imamo namreč postavbo, ki določa, da morajo bogati samostani, škofje in prelati nekaj malega prispevati verskemu zakladu, da se s tem podpirajo ubožni duhovniki. Toda ti bogati samostani, škofje in prelaje nečejo nič davkov plačati niti za verski zaklad ne; na polnih denarnih vrečah sede, pa še svoje državljanske dolžnosti ne izpolnjujejo. Ravno te dni je prišlo na dan, kako je silno bogati samostan Piaristov na Dunaju, ki se kar valja v denarju, goljufal državo že mnogo let pri davkih.

Bogati samostani, škofje in prelaje ne plačajo skoro nič davka za verski zaklad, a dasi vlada dobro ve, da prikrivajo svoje dohodke, vendar ne nastopi proti njim, ampak to mirno trpi in porablja milijone naših žuljev, da jih posoja verskemu zakladu, iz katerega potečejo potem v duhovske žepce. Ubogemu obrtniku ali bajtarju pa potegne država še slannjak izpod zadnjice, če ne more plačati davka.

Reveži morajo plačevati strašne denarje, da se maste duhovniki tiste

katoliške cerkve, ki ima tako ogromno premoženje, da nese na leto blizu trideset milijonov obresti in država mora leto na leto dajati milijone iz ubožnega ljudstva izprežanega denarja za potrebščine te bogate cerkve.

V letu 1906. je koroški poslanec dr. Steinwender v državnem zboru izpregovoril resno besedo o tem, kako samostani in bogati cerkveni mošje državo goljufajo pri davkih. Če bo ubog kmetič skrivaj skuhal kotliček žganja, ga bodo tako podajali, da bo ves vrtoglav, zoper te žegnane defraudante, ki državo goljufajo pri davkih, pa se nič ne stori.

Če bi država od verskega zaklada izterjala, kar mu je posodila in od bogatih samostanov, škofov in prelato izterjala tiste davke, ki so jih dolžni plačati, bi bilo vsem pomagano: država bi lahko pokrila večji del novih stroškov za armado in prebivalstvu bi ne bilo treba prevzeti novih bremen. Toda na to ni misliti in vse pojde tako naprej kakor doslej. Avstrija je klerikalna do kosti in nič ni upanja, da bi se njene razmere obrnile na bolje, dokler bodo volili tako zabiti, da bodo davkoplačevalci volili poslance, ki podpirajo vse tiste, ki žro iz državnih korit in državo na vseh koncih in krajih goljufajo.

Vojni odsek avstrijske delegacije.

V debati o vojnem ordinariju se je oglašil k besedi tudi ministrski predsednik grof Stürgkh, ki je zagovarjal uporabo § 14., češ da v parlamentu ni bilo mogoče rešiti rekrutnega kontingenta. V nadaljnjih izjavanjih je zagovarjal vlado, da ne nastopa z novim brambnim zakonom, marveč samo z novim zakonom o novačenju. Ne boji se, da bi dvetretjinska večina, dasiravno je sedaj vsled obstrukcije latentna, ne votirala teh kreditov. Na ugovor delegata Lecherja, da bodo v kratkem razpisane nove volitve in da vlada prav lahko izgubi svojo večino, pravi ministrski predsednik, da po njegovem mnenju avstrijski parlament ne stoji pred tako eventualnostjo in da upa, da bo poslanska zbornica kmalu votirala vladi, kar se je s pomočjo ce-

sarske naredbe uredilo in kar ima za sedaj provizorično zakonsko veljavo. Zavaruje se tudi proti trditvi, da prepušča vlada strankam, da sklenejo spravo na Češkem ter pravi, da se on trudi, da pripravi parlamentarna tla. V svojem govoru se je dotaknil tudi raznih vprašanj deželnih zborov in drugih notranjepolitičnih zadev.

Vodja finančnega ministrstva baron Engel je konstatiral, da je ostal skupni proračun za 1914/15 skoraj enak dosedanjim proračunom, izredni krediti pa zahtevajo od avstrijske državne polovice 1159 milijona, za kar bo treba kreditne operacije. Nove so samo zahteve vojne mornarice, ki obsegajo program, ki bo, razdeljen na celo vrsto let, obsegal 426 milijonov. Kako se bo ta potrebščina v prihodnjih letih razdelila, ali potom kredita, ali popolnoma, ali vsaj deloma v okviru normalnega proračuna, se sedaj ne da povedati. Samo ob sebi umevno pa je, da se bo skušala finančna uprava izogniti novim dolgovom. Potom kredita bo treba dobiti samo onih 1159 milijona in 120 milijonov za pokritje železniških investicij, skupaj torej 235 milijonov. Kreditne operacije, ki bodo potrebne, pa naj tvorijo le nekaj prehod k normalni renti, do katere je v zadnjem času zaupanje med ljudstvom padlo, vsled česar je bila vlada primorana obrniti se na bančni konsorcij.

Govorilo je še nekaj delegatov. Lista govornikov je bila izčrpana. Danes dopoldne ob 10. se je vršila zopet seja.

Bolezen našega cesarja.

Sobotni večerni bulletin o cesarjevem zdravstvenem stanju konstatira, da se v pojavih katarja ni prav nič izpremenilo. Splošno razpoloženje je zadovoljivo.

V zadnjih dveh dneh se je kašelj nekoliko omehčal in izbljuvanje je lažje. Cesar se vsako popoldne spreha v mali galeriji. Nekaj dni sem hodi cesar četrt ure pozneje spat, da se zjutraj ne zbudi tako zgodaj. Cesar zajtrkuje sedaj šele ob 5. zjutraj, torej eno uro pozneje, ko je vstal. Glavno kosilo se je preložilo na 6. popoldne. Splošno poteka katar

LISTEK.

Boj z Barbari.

Rado Murnik.

Pod orušenimi, z divjim hmelem in drugimi ovijalkami oproženimi zidanimi na prisojeh slovenskega kapitolijskega gradu, se je proti koncu junija zbrala deveterica bridko užaljenih gimnazijcev iz drugega razreda v senci bezga, smrek in akacij.

Bilo je v sredo popoldne; kdor ni gojil risanja in drugih neobveznih predmetov, mu ni bilo treba čepeti v pusti šolski sobi. Moško so sedeli drugoščolci vsak na svojem velikem kamnu, ki so ga bili sneg in led, dež in vihar izluščili izmed njegovih sedov, da se je odvalil od starih utrd. V bližnji goščavi je prepeval vesel kos okrogle in zaljubljene, po smrekah so se izpreletavali tankoglasni ptički, spodaj v šentjakobskem in šentflorijanskem zvoniku je bilo dve; tedaj je jel generalni štab drugoščolcev sklepati o vojni in miru.

Menda odkar se je otvorila cesarska kraljeva realna takomimovani ukaželjni mladini, so se gledali gimnazijci in realci nižjih razredov tako pisano, kaor dva tuja naroda.

Izprva hladna antipatija, se je polagoma precimila, prekuhala, poostrišla v strupovito sovraštvo, ki je polnilo mlada srca z bridko grenjavo. Posebno napeto pa so bile te žalostne razmere ono leto, ko je hodil dremat v drugi latinski razred Kajonov Jurček, debeloglavi in prenapitani sin imovitega peka na Poljanah.

Zboru je načeloval iskroživi Milan Veselko, sin ubogega čevljarja in sosed Kajonovega Jurčka. Fant je bil sicer droban in bleđ, pa jako gibek in vseh muh poln. Pri tovariših je užival velik ugled, ker je malone noč in dan bral knjige — kajpada ne šolskih. Vsi so cenili in radi uvaževali njegove modre izreke. Ugovoril je pa soščolce menda tako - le:

»Bratje! Napočili so nam slabi časi. Realci iz druge se nam posmejujejo in nas izzivajo, kar se da. Barbari bi radi imeli hegemonijo v Ljubljani. Skrajni čas je, da jim stopimo na copate in ponižamo njih ošabnost!«

Nekaj časa so ni oglašil nihče v zboru. Odspodaj je prihajal zamolkel ropot, drdranje voza, otroški jok, zagtegel klic . . .

»Res je taka,« je izpregovoril močnoglasni rumenolasi Jesiharjev Janez, krepak Gorenjec. V šoli ni bil nikdar med prvimi, ker so mu bila ušesa le premnogokrat zamašena med poukom — zlasti tedaj, kadar

sta s sosedom Jurčkom Kajonom v zadnji klopi strastno trokala ali španala za orehe in lešnike. »Domišljavi realci, naši bivši tovariši, uboge pare, ki imate vsega skupaj tistih sedem razredov! Poštena srednja šola imej osem razredov, ali pa nič! Mi jih imamo. Mi smo mi, hvala Bogu!«

»Dobro si se potegnili za nas!« je umetnika Pokalico pohvalil drobnogledi Dolenjec Ljotze Olupek, ki je fanatično nabiral, zamenjaval in prodajal poštne znamke, stare in nove, tuje in domače; šolo in pouk je sovražil odkritosrčno, ker sta mu jemala toliko dragega časa in mu kvarila kupčijo. »Kaj pa Žabica na to?«

»Jeziti ga je moralo strašno!« je odvrnil Polde Pokalica veselo, toda takoj mu je zopet otemnel obraz. »Oh, Tine Žabica ima kaj dolg in zloben jezik! Malo je pomislil, nato pa bleknil: Res je, le sedem razredov, hm. Pa mi se v svojih sedmih naučimo več, kakor vi v svojih osmih. Mi smo mi, ne pa vi! Tako je čenčal. Povrhu nas je imenoval pa še latinske sirote! La - tin - ske sirote - te!«

Preteče mrmljanje in godrnjanje je prihajalo iz ust ozlovoljenega generalnega štaba. Vtopljen v globoke in gotovo nevesele misli, je sedel sloveči govornik Aleš Otobor na svoji skalici. Naenkrat pa je dvignil glavo in po-

sta s sosedom Jurčkom Kajonom v zadnji klopi strastno trokala ali španala za orehe in lešnike. »Domišljavi realci, naši bivši tovariši, uboge pare, ki imate vsega skupaj tistih sedem razredov! Poštena srednja šola imej osem razredov, ali pa nič! Mi jih imamo. Mi smo mi, hvala Bogu!«

»Dobro si se potegnili za nas!« je umetnika Pokalico pohvalil drobnogledi Dolenjec Ljotze Olupek, ki je fanatično nabiral, zamenjaval in prodajal poštne znamke, stare in nove, tuje in domače; šolo in pouk je sovražil odkritosrčno, ker sta mu jemala toliko dragega časa in mu kvarila kupčijo. »Kaj pa Žabica na to?«

»Jeziti ga je moralo strašno!« je odvrnil Polde Pokalica veselo, toda takoj mu je zopet otemnel obraz. »Oh, Tine Žabica ima kaj dolg in zloben jezik! Malo je pomislil, nato pa bleknil: Res je, le sedem razredov, hm. Pa mi se v svojih sedmih naučimo več, kakor vi v svojih osmih. Mi smo mi, ne pa vi! Tako je čenčal. Povrhu nas je imenoval pa še latinske sirote! La - tin - ske sirote - te!«

Preteče mrmljanje in godrnjanje je prihajalo iz ust ozlovoljenega generalnega štaba. Vtopljen v globoke in gotovo nevesele misli, je sedel sloveči govornik Aleš Otobor na svoji skalici. Naenkrat pa je dvignil glavo in po-

gledal proti štiristoletnim utrdbam, kjer je rasel nad razvalinami mlad gaber izmed sivih in rjavih kamnov sredi zidu.

In tako - le je govoril žalostni govornik:

»Opozoriti vas moram še na nekaj, ljubi tovariši! Včeraj, v terek popoldne po šoli sem si kupil za vojo blizu Mesarskega mostu za dva krajcarja sladoleđa. Bil sem vesel, da mi ga je dal laški dedec toliko na papir. Začel sem mirno uživati. Slutil nisem nič hudega. Kar sta prišla za mano realca Janko Petelinko pa Miha Zgaga in se zadela nalašč ob me, da mi je padel papir in sladoleđ v prah.«

»Zarobljenost, barbarska neolikanost!« so se gnevali vsi poslušalci.

»Ako ne bi bil sam in neoborožen, bi jima bil že pokazal,« je nadaljeval žalostni govornik. »Tako sem jima pa samo požugal. Precej sta jo ucvrla nazaj, da bi me! Toda na srečo je prišel izza ogala močni četrtošolec Golijat. Kar nemudoma sta jela brusiti pete in nama šele iz varne daljave kazala osla na obe roki; pa še migala sta s prsti, kakor bi igrala na flavto ali klarinet. Potlel sta pa pobegnili.«

(Dalje prihodnjič.)

zadovoljivo, česaravno so bile nekateri poči manj dobre. Cesarjeva okoličica je mnenja, da bi bil catar že popolnoma izginil, če bi bil catar odpotoval v gorkijske kraje. Najbolj zavlačuje ozdravljenje slabo vreme.

Češko-nemška spravna pogajanja.

»Češke Slovo« se bavi s poskusom predsednika poslanske zbornice dr. Sylvestra, posredovati med Čehi in Nemci na Češkem glede sprave. List konstatira, da predsednik ne pozna razmer na Češkem, vsled česar tudi Čehi morejo imeti dosti zaupanja v to spravno akcijo. Tudi so češke stranke brez izjeme izjavile, da so pripravljene pričeti pogajanja za stvaritev ustavnih razmer na Češkem in za delazmožnost poslanske zbornice. Češki narodni socijalci pa so nasprotniki brezuspešnih konferenc ter odkrito pravijo, da nobena češka stranka niti za las ne bo odstopila od češkega minimalnega programa, namreč od odstranitve deželne upravne komisije, izvršitve deželnozbornih volitev in konstituiranja deželnega zbora.

Zedinjene države in Mehika.

Iz Washingtona poročajo sledeče: Posvetovanje o vprašanju, ali naj se pošlje ameriškomu generalu Funstonu ojačenja ali ne, je pokazalo, da obstojajo v kabinetu nesporazumljenja. Nekaj članov kabineta je bilo naziranj, da bi odposlanje takih ojačenj mitilo mirovno posredovanje, drugi pa so bili mnenja, da je tako ojačenje absolutno potrebno, da se zavrnejo napadi na železnico in na vodovod v Veracruz. Kakor se poroča, je naznanil general Funston kabinetu, da so njegove čete na nekaterih točkah ogrožene in da bi bil pri eventualnem nenadnem napadu prisiljen odpoklicati te čete. Funston je izjavil, da bi potreboval 15.000 do 18.000 mož, da držvi Veracruz. Odločitev, koliko mož mu hočejo poslati, prepušča generalnemu štabu. Dočim je vojni tajnik Garrison izjavil, da niso bila izdana nobena navodila, se govori, da so Zedinjene države najele več trgovskih ladij in da hočejo odposlati 50.000 do 60.000 mož.

Vstaški general Carranza je dospel v Torreón ter proglasil to mesto za provizorično glavno mesto. General Villa ga je na kolodvoru sprejel ter ga spremil v hišo, ki je bila za njega določena. Izdal je nato povelje, da se morajo operacije proti Tampicu in Mazatlanu čim bolj pospešiti in v najkrajšem času končati.

Huerta je sporočil posredovalcem, da so mehikanski delegati že odpotovali čez Veracruz k pogajanjem ob slapu Niagare.

Stajersko.

Südmärkin cvetlični dan v Celju. Preteklo soboto so prodajale razne nemške in nemškutarske gospice razni plevel kot na pr. plavice itd. po mestu in okolici; spremljali so jih »kravaliirji«. Kakor znano, je namenjen čisti donesek tega dneva za Südmärko, ki ima namen pomenskurirati našo deco. Prodajalke so vsiljevale svojo robo na cesti ne le Nemcem, oz. nemškutarijem, temveč tudi ljudem, o katerih so vedle natančno, da so Slovenci. Silile so celo v slovenske pisarne, tako da se jih je moralo z energičnimi opombami odpraviti. Od gospic, ki se štejejo med dame, smo pričakovali malo več takta in dostojnosti, ker smo dosedaj bili navajeni v splošnem na tako provokatorično obnašanje le od populističnih barab. Razni državni uradniki so hodili s plavicami po mestu; no, to je stvar okusa in olike. Višek predrznosti pa je to, da je v uradnih prostorih cesarskega kraljevega okr. sodišča v Celju v soboto, torej na uradni dan, ko pride nebroj slovenskih strank na sodišče, izzival cesarski kraljevi prislužnik vitez dr. Gossleth s plavico v gumbnici. To ni le netaktnost proti slovenskim kolegom, temveč nekaj več. Zahtevamo od predsednika okrožnega sodišča v Celju, da poduči tega gospoda, kako da se ima v uradnih prostorih sodišča vesti. Razven tega smo imeli priliko opazovati nekega cesarskega in kraljevega poročnika, ki je bil v službi (kakor se je to videlo po službenem znaku) »okrašenega« s plavico. Do sedaj častniki v splošnem niso izzivali. Ali je bilo tako ravno sedaj, ko živimo v tako kritičnih časih, treba? Zahtevamo, da ukrene predstojnik dotičnega poročnika vse potrebno, da se kaj takega ne priigodi več. Hvala bogu, da nismo mi Slovenci tako neolikani kot »velekulturni« Nemci in renegati!

Celjske šolske sestre, katere podpira Ciril-Metodova družba, so prepovedale svojim učenkam sodelovanje pri otroškem pevskem zboru podružnice ljubljanske Glasbene Matice v Celju; nepokornim so zagrozile z raznimi kaznimi in celo z izključitvijo! To je že več kot impertinenca, da se upajo te ženske, ki žive deloma od naše milosti, hujskati na tak način proti tako eminentni kulturni instituciji kot je ravno gornja, ki je notabene tudi popolnoma nepolitična. Upamo, da bodo šolske sestre same uvidele glupost, katero so s tem napravile in prepoved preklicale, ker bomo drugače prisiljeni nastopiti proti njim na drug način. Sicer smo pa prepričani, da bode poklicana šolska oblast sama potrebno ukrenila, da se ta prepoved ne vzdrži.

Učiteljsko društvo za laški okraj je zborovalo dne 3. majnika t. l. na Zidanem mostu. Udeležba je bila prav povoljna in potek zborovanja izborni. Na zborovanju je predaval gosp. profesor dr. Fr. Ilešič o analizi stavkov. Napeta pozornost in končni frenetični aplavz je pričal, da je gosp. predavatelj mojstersko in z njemu lastno dovršeno natančnostjo in nič manjšo poljudnostjo zadel pravi ton, sicer suhoparen slovnice, ter jo znal pričarati pazljivim poslušalcem kot nekaj mičnega in kratkočasnega. Hvala mu stotera za njegov trud!

Iz Središča. V nedeljo, dne 24. maja se vrši v Vuzmetincih pri Sv. Miklavžu gospodarski shod, na katerem govori tudi dež. posl. dr. Kukec.

Sankcionirana deželna postava. Cesar je sankcioniral deželno postavo glede doklad za javne vodovode. Nova postava je le okvirni zakon, ki omogoča deželnemu odboru samostojno dovoljevati sredstva in doklade za javne vodovode.

Iz Ormoža poročajo: V Podgorcih je obgrizel stekel pes štiri osebe. Spravili so jih v Pasturjev zavod na Dunaj. Psi so orožniki ustrelili predno je napravil večjo nesrečo.

Iz Ptuja. Fr. Vajda, prof. na c. in kr. morn. akademiji v Reki je poslal Dijaški kuhinji v Ptuj 15 K mesto venca umrlemu Iv. Strelcu, svojemu prvemu učitelju.

Narodna čitalnica v Ptuj. Letos poteče 50 let, odkar se je ustanovila Narodna čitalnica v Ptuj. Njen odbor je zategadelj sklenil, da primestno proslavi ta znameniti dogodek. V to je določil prvo nedeljo v septembru (6. IX.) Bratska društva se zato prosijo, da se naj pri določitvi svojih prireditev ozirajo na našo slavnost. Obširnejši spored se objavi pozneje.

Koroško.

Radi osumljenega zavrtnega umora je bil, kakor smo že poročali, aretiran in zaprt delavec Julij Monfai, ki je živel s svojim tastom v večnem prepiru. Monfai je bil dal svoje-mu tastu Jožefu Sevetiču nekaj pre-kajenega mesa, katerega je ta jedel in nato ponoči v hudih bolečinah umrl. Sumili so Monfajja, da je meso zastrupil. Sedaj pa je v Beljaku sodna obdukcija Sevetičevega trupla dognala, da o kakem posebnem zastrupljenju govora biti ne more, vendar pa se je v natančno raziskavo vposlal želoдец in del čreves v Celovec. Monfai trdi, da on ni zastrupil svojega tasta, marveč, da so jedli od istega mesa tudi on in njegovi tovariši. Sevetič je imel kilo, vsled česar ni izključeno, da je vsled te nenadoma umrl.

Nevarna ženska. Kakor smo že poročali, ogoljufala je neka 32letna dekla Marija Stöffler kočijaža Tomaža Kargla, s katerim se je peljala po okolici Beljaka, za 130 K. Sedaj se je pa še dognalo, da je dan preje, predno se je jela vozariti po beljaški okolici, ukradla svoji prejšnji gospodinjji znesek 40 K. Ves ta denar, to je 130 kron in 40 K je zapravila v veselje družbi, tako da ji je ostalo samo še 1 K 52 v. Seznanila se je v neki gostilni z nekim kurjačem južne železnice, katerega je spremlja na njegov dom. Po njenem odhodu pa je kurjač opazil, da mu je zmanjkala denarnica s 57 K. Ko je kurjač bral v nekem listu o predrzni tatvini, ki se je izvršila pri kočijažu Karglu, sumil je takoj, da je to storila ista oseba, ki je ukradla tudi njega. Ovadil je celo za deveto policijo, ki je po daljšem iskanju izsledila tatinsko dlaklo in jo aretirala. Zvita tatnica priznava prostodušno vse tatvine razen one, ki se je izvršila pri kurjaču. Oddala so jo okrajnemu sodišču.

Tatvina. V Šentpetru je prišel te dni v neko tamkajšnje gostilno neki lepo oblečen gospod, ki se je izdajal za mesarskega pomočnika. Prenočil je v gostilni in drugo jutro, ko je poravnal svoj račun, odšel. Čez par dni pa je opazil gostilničar, da je oni fini gospod odnesel iz omare sina go-

stiličarja okrog 20 K denarja ter več oblačil. Kljub takojšnjim poizvedbam ostal je vsa trud zaman, tatu niso mogli islediti. Škoda snaha okrog 80 K.

Zakletna smrt. Iz Spitala ob Dra-vi poročajo o žalostni smrti 32letnega železničarja Ivana Klaura. Pri spenjanju dveh vozov prišel je Klaura med odbilače, ki so ga stisnili tako, da je obležal na mestu mrtev. Zapuščal dvovo in tri male otroke.

Drobne novice. Otroci pone-srečili. V Trgu je bil te dni semenj. Tamkaj je kupil neki trgovec več poljedelskih strojev ter jih spravil v bližnjo gostilno. Tu se je neopaženo igral s stroji neki sedemletni Norbert Spiess, pri čemur mu je kolo nekega stroja strlo levo stegno. Prepeljali so nesrečnega otroka v deželno bolnišnico. — V spanju je bil okraden v Borovljah neki delavec Valentin Jug. Neznani tat mu je iz spalne sobe odnesel hlače, v kateri je imel delavec okrog 120 K denarja. O predrznem umovniku nimajo še nobenega sledu. — V Gozdju je utonil te dni sinček Alfréd tamošnjega orožniškega stražmojstra Gillingera. V neopaženem trenutku je šel otrok k bližnjemu bajerju, kjer mu je spodrsnilo, tako da je otrok padel v vodo. Kmalu nato je žena stražmojstra opazila odsotnost otroka, šla k vodi in našla tamkaj svojega otroka. Vsi poskusi, otroka oživetiti, so bili zastoj.

Primorsko.

Iz zadnje seje goriškega občinskega sveta. V zadnji seji občinskega sveta, kjer je bil izvoljen za župana Bombič, zagrešil je ta silno netaktnost, če ne še več. Pozabil je namreč na splošno znani običaj, da vsak župan, ki je izvoljen, naznani, da sprejme izvolitev, če ga cesar potrdi. Tega pa Bombič ni storil, marveč je na cesarja popolnoma — pozabil. Ko so ga pozneje nekateri svetniki na to opozorili, je obsedel in pričel se se mu tresti hlače. Kaj storiti. Hitro se je to javilo poročevalcem listov »Eco« in »Corriere« in prihodnji dan je bilo že v teh listih čitati, da se je župan spomnil v svojem govoru tudi cesarja. Na ta način se je popravila županova pozabljenost. — Seveda v svojem govoru pa ni pozabil župan Bombič napasti Slovence.

Velike protiaustrijske demonstracije v Italiji radi dogodkov v Trstu. V Milanu je množica v soboto uprizorila velike demonstracije proti Avstriji. Demonstranti so razsajali in razbijali pred policijskim ravnateljstvom in končno izsilili, da so izpuštili iz zaporov 60 aretiranih demonstrantov, ki so bili aretirani pri prejšnjih demonstracijah. Nato se je množica hotela podati pred avstrijski konzulat, a so bile ulice v bližini konzulata zasedene po pehoti in kavaleriji. Vendar pa so posamezniki prišli skozi kordon ter pričeli pred konzulatom kričati: »Abbasso l'Austria!« Bilo je aretiranih več oseb. — Tudi v Ferrari se je zgodilo nekaj sličnega, samo, da so tam bili udeleženi pri demonstracijah učenci vojaške šole. Udrli so pred vilo, ki je last avstrijskega prestolonaslednika, nadvojvode Frana Ferdinanda, kjer so klicali tudi: »Abbasso l'Austria!« in obmetavali vilo s kamenjem in blatom. Priti sta morali dve stotnji pehote in oddelek artilerije, ki so napravili kordon okoli razsajajočih kadetov, bodočih laških častnikov. Pri tem je prišlo do krvavega spopada in je bilo več stražnikov nevarno ranjenih. Aretiranih je bilo 13 kadetov, uencev vojaške šole, ki so jih pa zvečer zopet izpuštili. Prišli bodo ti bodoči častniki pred vojno sodišče.

Nemška tržaška »Wochenpost« nadaljuje svoje napade na Slovence. Tržaška »Wochenpost« se je od zadnjih krvavih dogodkov v Trstu spravila z vso silo nad Slovence. Slovenici so ji vse, lopovi, napadalci, lumpi in itd. Pri teh svojih nesramnih napadih pa seveda ne pozabi ta listič ščititi Italijane, kjer le more. Nič mu niso umazane afeze v Pulju, kjer so laški iredentisti kradli sistematično milijone, govorjenje o »laški iredenti« so ji le grda zloraba. Kaj briga ta nemški list, če so sodišča v Rovinju in Celovcu razkrila dolgotrajne zločinske manipulacije in goljufije v Pulju, kaj ga briga nadalje dejstvo, da so Nemci v Pulju v svojem »Pol-laer Tagblattu« pričeli najhujši boj zoper zločinsko italijansko kliko v Pulju, čeprav je bil ravno ta list preje zvest zaščitnik puljske magistratne bande. To seveda nič ne briga »Triester Wochenpost«, saj je vseeno, kaj poretke Nemci v Pulju k temu početju tržaškega lista, samo da ima podporo in zaščito pri italijanski kamori v Trstu. Seveda je s tem dejstvom popolnoma jasno dokazano in pojasnjeno, zakaj se ta listič tako vnema za Lahe v Trstu, zakaj vsa ta ljubezen do notoričnih laških pretepečev in

napadalcev, ki jih je obsodil sam »Piccolo«.

Stavka v tržaški ladjedelnici. V soboto ob 10. dopoldne so morali ustaviti vsi delavci v tržaški ladjedelnici delo. Parne piščali so zažvižgale delopust in 3500 delavcev se je dodelo z dela v mesto. Mir se v mestu ni kalil. Že delj časa stavka v ladjedelnici 100 kovačev, ki so zahtevali zvišanje tarife. Do sedaj se njihovi zahtevi še ni ugodilo.

Iz zapore v blaznico. Kakor smo že svoječasno poročali, je streljal pred približno dvema mesecema železničar Viktor Tomažič z revolverjem na postajenačelnika državnega kolodvora v Trstu, Štulerja. Takrat so ga vtaknili v zapor. Ker pa je Tomažič čimdalje bolj pričel kazati znake blaznosti, prepeljali so ga te dni v deželno blaznico.

Dva napačna detektiva. Predsnočnim sta prišla pred vrata neke tolerančne hiše v Trstu po polnoči dva mlada človeka, ki sta si izsilila vstop s tem, da sta izjavila, da sta policijska agenta. Ko sta prišla v hišo, sta začela tam dajati razna pove-lja, iz katerih pa je lastnica takoj spoznala, da ne moreta biti prava policijska agenta. Da se o tem prepriča, poslala je skrivaj po redarja. Redarji morajo namreč poznati vse policijske agente. Ko je redar prišel in videl oba laždetektiva, je izjavil, da ju ne pozna ter jima napovedal aretacijo. Bila sta 37letni težak Ivan Černe in 18letni Rihard Češko, ki izjavljata, da sta hotela napraviti le šalo.

Zasačeni vlomilci. Predsnoč-njim, okoli 2 popoldne, opazil je neki redar pred trgovino Al. Stepančiča pri Sv. Jakobu pri Trstu nekega človeka, ki je mirno stal pred trgovino. Redarju se je zdelo, kakor da bi oni človek kaj stražil. Ko pa je ta zagledal redarja, spustil se je v beg. Redar je skočil za njim, ga ujel in aretiriral in odgnal na policijski straž-nico. Nato se je naglo vrnil k Stepančičevi trgovini, našel vrata samo pri-prta, ko pa je hotel vrata odpreti, skočil je iz trgovine neki človek in sunil redarja ter hotel pobegniti. Redar je potegnil sabljo in udaril bežečega po desni rami. S tem se je posrečilo redarju vlomilca aretirati. — Našli so pri njem 96 K 72 v in velik nož. Na lice mesta dospeli policijski komisar je dognal, da je bil v trgovini na nasilni način odprt predal, v katerem je bil po Stepančičevem za-trdilu prejšnji večer omenjeni ukradeni znesek. Oba aretiranca sta doma iz Kopra in je prvi, ki je stal na straži, 20letni tesar Mihael Bisol, drugi pa, ki je izvršil vlom, 23letni kotlar Filip Lonzar. Oba so oddali sodišču.

Drobne novice. Predvče-rajšnjem bise bila na Borz-nemtrgu v Trstu skoraj pri-petila nesreča. V trenutku, ko je privozil mimo tramvaj, stekla je neka triletna deklica čez progo, pri čemer je zadel v voz, ki jo je vrzel z vso silo na stran. K sreči se deklici ni zgodilo hujšega, kakor da se je zelo prestrašila. — Poskušena samomor. 21letna Elvira Cleva, stanujoča v Raffineria si je hotela snoči okoli 9. vzeti življenje s tem, da je iz-pila nekoliko karbolne kisline. Pre-peljali so jo v deželno bolnišnico. Vzrok poskušene samomora so baje družinske razmere. — Požar. V soboto okoli osmih zvečer pričelo je goreti v trgovini Buchbinderja v ulici delle Torri v Trstu. Nekdo je namreč prejšnji večer pozabil zapreti plin in ko so zvečer hoteli prižgati plin, se je ta z močnim pokom užgal. Poklicali so gasilce, ki so po enour-nem naporu zadušili ogenj. Pri tej eksploziji da se je trgovka onesvestila. Ko se je zopet zavedela, opazila je, da ji je med tem časom ukradel nekdo 150 K iz blagajne. Škoda v trgovini je velika, a je krita z zavarovalnino.

O revizijski komisiji na magistratu.

Župan dr. Ivan Tavčar je poslal deželnemu odboru ta - le uradni dopis:

V Ljubljani, dne 9. maja 1914.

Ad št. 665/pr. ex 1913.

Deželnemu odboru kranjskemu v Ljubljani.

Z ondotnim razpisom z dne 11. novembra 1913, št. 22.470 je bil me-stni magistrat obveščen, da bo dal deželni odbor mestno gospodarstvo po posebni komisiji revidirati.

Dne 13. novembra 1913 je dotična komisija nastopila svoj posel in poslovala nad 5 mesecev.

Komisiji sem dal na razpolago vse uradne računske knjige, akte, li-stine, aplah vse gradivo, ki si ga je želela.

To razpolaganje z gradivom, ki se ga pri uradih mestne občine ved-

no rabi. Je občutno oviralo tukajšnje uradovanje.

Revizijska komisija sedaj že ne-kaj dni sploh ne prihaja več semkaj. Zato sem prišel do prepričanja, da smatra svoje raziskavanje za končano in sem dal vse dotične knjige, akte itd. spraviti tjakaj, kamor spadajo po uradnih potrebah mestne ob-čine, oziroma njenega magistrata, njenih zavodov in podjetij.

Če bi pa vseeno došel zopet kak član revizijske komisije semkaj in hotel nanovo imeti razpolaganja s tuuradnim gradivom, obrniti se ima v vsakem slučaju izključno le še na-ravnost do podpisane župana.

Župan:

dr. Ivan Tavčar l. r.

III. Slov. vsesokolski zlet v Ljubljani 1. 1914.

Zvezno predsedstvo je sklenilo za zletne dneve — ker nedostaja do-volj močne domače godbe — pogodb-o s kolinsko godbo, katere je sode-lovala z Žižkovsko na praškem zletu leta 1912. Kolinska godba slovi poleg žižkovske po celem Češkem kot prvovrstna; sodelovala bode pri javnih telovadbah, pri sprevodu ter pri ljudskih veseljah pod osebnim vodstvom gospoda kapelnika Alojzija Vlasaka; Slovincem obeta se tedaj tudi v glasbenem oziru poseben užitek.

Splošno slovensko žensko dru-štvo ugodilo je prošnji Zveznega predsedstva ter preložilo svojo, za spomlad nameravano obirno in zelo zanimivo razstavo »Jugoslovanska Žena« na mesec avgust ter tako omogočilo slovenskim gostom ogledati si jo. — Istotako ugodilo je tudi Slovensko planinsko društvo prošnji Zveznega predsedstva ter dovolilo slovenskim Sokolom v svojih planin-skih domovih od 17. do vključljivo 23. avgusta iste udobnosti in cene, kakor svojim članom; kot izkaznica služila bo legitimacija, katero dobe vsi člani sokolskih društev.

Tajniški odsek naznanja, da bo-de v informativne svrhe — za sedaj — uradovao v Zvezni sobi v Narodnem domu, I. nadstropje, vsak pone-deljek in sredo od 1. do 3. popoldne, v sobotah pa od 2. do 3. — Članstvo se naproša, da vzame to na znanje in da v bodoče ne moti posameznih član-ov tega odseka po uradih.

Vatroslav Holz.

V soboto ponoči je umrl v Ljub-ljani po daljši mučni bolezni gospod Vatroslav Holz, vpokojeni uradnik banke »Slavije« in slovenski pisatelj. Pokojnik je bil rojen leta 1844. v Zgornjih Verjanah v Slovenskih gorah. V šolo je hodil pri Sv. Ani na Krembergu. S šestnajstim letom se je napotil v Maribor učiti se rez-barske in podobarske obrti. Pomoč-nik je postal leta 1864. in se je baš hotel odpraviti na Dunaj, da se izpo-polni v svoji stroki, ko so ga vzeli v voja-ke. Uvrstili so ga v vojno mor-narico. Nadarjen, kakor je bil, je brzo napredoval v podčastnika in se kot tak udeležil znamenite pomorske bit-ke pri Visu dne 20. julija 1866. l., kjer je mala avstrijska mornarica pod ad-miralom Tegetthoffom popolnoma uničila ponosno italijansko vojno brodovje. Tega znamenitega dogo-dka se je pokojnik rad z nemalim po-nosom spominjal in ga je opisal v slo-venskih in nemških listih. Pred leti je priobčil zanimiv opis te bitke v »Laibacher Zeitung« in tukajšnje mornariško društvo mu je priznalo za ta spis častno nagrado v znesku 100 kron.

Vrtnivši se iz vojne, je bil nekaj časa v službi v vojnem arzenalu v Pulju. Od tu je prišel za upravitelja »Slovenskega Naroda«. To mesto je zamenjal s službo pomožnega urad-nika pri mestnem magistratu v Mari-boru, kjer je ostal štiri leta. Od tu je prestopil leta 1878. v službo banke »Slavije«, kateri je kot potovalni uradnik zvesto in z največjo požrt-vovalnostjo služil polnih 36 let.

Leta 1906. je stopil v pokoj, po-kojnine pa mu ni plačevala banka »Slavija«, marveč ravnatelj Ivan Hribar iz lastnega žepa. — Pokojnik je bil samouk, dovršil je samo eno-razredno ljudsko šolo pri Sv. Ani v Slovenskih gorah. Cesar mu ni mogla dati šola, je nadomestil z la-stno pridnostjo in izredno svojo in-teligenco. Svoje pisateljske delova-nje je pričel kot uslužbenec vojnega arzenala v Pulju. Pisal je v prozi in zlagal tudi pesmi. Svoje pesmi je priobčeval zlasti v »Zori« in kasneje v celovškem »Kresu«. Ti pesniški umotvori so izšli v dveh zvezkih pod naslovom »Nerazvito brstje« in »Novo brstje«.

Ko sta jela izhajati »Ljubljanski Zvon« in stari »Slovan«, je stopil tu-

di Holz v krog njihovih sotrudnikov. V pisateljskem oziru najplodovitejše razdobje v njegovem življenju je bil čas, ko je stopil v službo banke »Slovenije«. Kot Ahasver je potoval križem slovenskih in jugoslovanskih zemelj in z odprtimi očmi zrl ljudi, sege in običaje. Plod teh njegovih opazovanj in doživljanj so bile mnogobrojne razprave, topopisne in narodopisne študije in slike, ki jih je priobčeval v »Slovenskem Narodu«, »Edinosti« in drugih listih pod raznimi imeni, kakor Olčev Igo, Prostoslav Kretanov, Samo Skok itd. Takšnih spisov, priobčenj v »Slovenskem Narodu«, je nebroj. Na svojih potovanjih križem slovenske domovine se je seznanil in sklenil prijateljstvo z malodane vsemi slovenskimi literati in politiki. Z mnogimi izmed njih je bil v živahni korespondenci. Spomine na te literate in javne delavce je nanašal v delo, ki mu je dal ime »Sto znamenitih slovenskih mož«. Delo je dovršil tik pred svojo smrtjo in je izročil »Slovenski Matici«. Vatroslav Holz je bil med prvimi slovenskimi pisatelji, ki je jel intenzivno vzbujati zanimanje med Slovenci za umetnost. On je bil, ki je s svojimi spisi, priobčenimi po raznih listih, populariziral naše umetnike, kakor brate Šubice, Progarja, Gangla itd. ter učil slovensko občinstvo razumevati umetnost in umetnike. Kot »večni potnik«, kakor je sebe rad sam imenoval, je prišel tudi v Rim, da si naučije v umotvornih grške in rimske ter klasične italijanske umetnosti. »Dnevi, prežiti v Rimu, so bili najlepši trenotki mojega življenja,« je nato vedno in vedno naglašal. — Kot navdušen ljubitelj umetnosti se je dolga leta trudil, organizirati slovenske umetnike. Končno se mu je to posrečilo: ustanovilo se je »Slovensko umetniško društvo«, pri čigar rojstvu je Holz stal kot boter. Toda to društvo je po nesrečnem naključju v kratkem propadlo. Holz je bil neutešljiv in često je v prijateljski družbi naglašal, da bi rad dal pol življenja v to, da bi ne bilo razpadlo »Umetniško društvo«.

Pokojujnik je bil kot pisatelj, še bolj pa kot »večni potnik«, ali, kakor se je često nazival, kot Ahasver, dobro znan širom slovenskih zemlj. Povsodi so ga radi imeli in visoko cenili. Njegov zdrav humor, njegova dovornost, ki se je javljala v njegovih spisih, je prišla do veljave zlasti v osebnem občejevanju. Zato je bil povsodi dobrodošel gost. S Holzem je izgubila Ljubljana eno najmarljavejših osebnosti. Kdo ni poznal moža z dolgo sivo brado in zlatimi očalami, ki se je, dasi star, še do zadnjega časa z naravnost mladeniško živahnostjo kretal po ljubljanskih ulicah? In ta mož, ki si je kot samouk s svojo inteligenco, s svojo jekleno voljo in z mravljijsko svojo marljivostjo priboril lepo ime v slovenski književnosti, je sedaj zatisnil trudne oči in se vlegel k počitku. — Preselil se je k svojim prijateljem: Cimpermanu, Vošnjaku, Gregorčiču in Aškercu — ne razočaran od življenja, marveč z veseljem usmevom na ustnicah, da ni živel zaman, saj se je še par dni pred odhodom v Nirvano izrazil napram prijatelju: »O, prijatelj, da bi imel sedem jezikov, bi Ti ne mogel povedati, koliko lepega sem užil in videl v življenju!«

Pepel njegov položi k večnemu počitku v turek ob 5. popoldne.

Pisatelju Holzu bodi ohranjen večni spomin v narodu slovenskem!

Velik potres na Siciliji.

Zopet razsaja v Južni Italiji — kakor v Messini 28. decembra 1908 — hud potres, ki je razrušil več krajev, uničil mnogo ljudi. Ker so brzoglavne in telefonične zveze prerusene, niso došla še vsa poročila o grozni katastrofi. »Berliner Zeitung am Mittag« poroča 9. t. m. iz Catanije: »Že več dni so ponovno čutili potresne sunke, ki pa niso povzročili nikakoršnega vznemirjenja, ker se je prebivalstvo že temu privadilo. Snoči ob 7. uri se je po pojavil močan potres, da so hiteli ljudje, prestrašeni in kričaje, iz hiš ter ostali vse večer na cestah in trgih. Kmalu so došla iz raznih krajev province grozna poročila, da se je mnogo hiš podrla in da je bilo mnogo ljudi usmrčenih. Zelo močno so bili poškodovani kraji na južnem obronku Etne, kjer je bil prvi potresni sunek že ob 3. popoldne. Na progi Arcireale-Catania se je mnogo zemlje vdrla na železniški tir, in nevarnost je, da se podere neki predor blizu Mangana. Tukajšnji observatorij je registriral, da je prvi sunek trajal pol minute. Iz okolice prihajajo poročila, da je trg Finara, ki šteje okoli tisoč prebivalcev, popolnoma razrušen. Pod razvalinami leži zelo mnogo mrtvecev in ranjencev. Vtisk ki ga delajo razvaline hiš, je obupen. Na cestah vlada velika zmešnjava. Povsod se vidijo transportni ranjencev, ki jih spremljajo jokajoči sorodniki. Več ranjencev je umrlo med

transportom. Še več drugih vasi je težko poškodovanih. O usodi trga Zaffarana, ki je mnogo trpel pri prejšnjih potresih, ni še nobenih poročil. Boje se, da se je tudi tam pripetila velika katastrofa.

Iz Rima poročajo: Kakor poročajo iz Catanije, je potres razrušil vso pokrajino od Linere do Arcireale. Posebno težko so poškodovani kraji Santa Severina, Santa Maria degli Amalati, Piano in Jerbace. Veliko hiš se je podrlo. Več gospodov, ki so se iz Arcireale odpeljali v avtomobilih v te kraje, so pripeljali prve ranjence v Arcireale. Več ranjencev je umrlo med vožnjo. Potres so čutili tudi v Mangano, Lungaglossa, Biancavilla, Belbasso. Pomožni vlak, ki se je odpeljal iz Catanije, je prišel le do Arcireale. Prvi sunek je bil ob 7. uri in dve minuti. Vas Linera je skoraj popolnoma razrušena. Dozdaj so dobili 40 mrtvecev in 40 ranjencev. Mnogo ljudi se je s tem rešilo, da so prenočili na prostem. Ranjence so prepeljali v bolnišnico v Arcireale. Železniški tir je v dolgosti 700 metrov popolnoma izginil. V Arcireale so odšli karabinerji, gasilci in oddelki rdečega križa, tudi 200 vojaških sotrojev so tja poslali za one, ki so brez strehe. V Arcireale je zaradi potresa zavladala panika med kaznjenci, tako da so jih morali prepeljati na varnejši kraj.

Milanski »Secolo« je dobil v soboto zjutraj natančna brzoglavna poročila o potresni katastrofi na Siciliji. V petek zvečer med osmo in deveto uro so se v okraju Arcireale pripetili trije močni potresni sunki. Več krajev je popolnoma uničenih. Med prebivalci so se odigrali grozni prizori. Večji del prebivalstva vasi Lipari je pod razvalinami pokopan. Več vlakov se je tja odpeljalo. San Venerina in Zaffarana, kakor tudi več manjših vasi v okolici, je potres popolnoma uničil. Do treh zjutraj je bilo nemogoče dobiti natančnejša poročila, ker so porušene vse telefonične in telegrafične zveze s kraji potresnega ozemlja. V Zaffarano je prišlo 500 vojakov iz bližnjih garnizij ter so začeli z reševalnimi deli. Splošno imajo vtisk, da se je dogodila velika katastrofa, v posameznostih še neznana katastrofa. Iz zadnjih posebnih izdaj »Secola« je razvidno, da je katastrofa zahtevala več sto žrtev, ki so se smrti ponesrečile. Prebivalstvo Liparije je bilo najbrže popolnoma uničeno. Tudi v Zaffarano in San Venerino znaša najbrže število žrtev več sto. Razentega je pa bilo mnogo žrtev tudi v krajih, iz katerih še ni nobenih poročil. Vlada je uvedla veliko pomožno akcijo.

Sunki so bili tako močni, da so se takoj pri prvih sunkih porušile hiše. Ljudje so hiteli kakor blazni na ceste. V Lirni je potres usmrtil 30 oseb, mnogo pa je bilo ranjenih. V hospital San Marta so prinesli več nego sto težko ranjenih. V Mangoli je potres vrgel s tira vlak. Pasažirji so bili večinoma težko poškodovani. Posebno hud potres je bil tudi v okraju Ogina, kjer je bilo mnogo vasi uničenih.

Iz Milana poročajo: V Cataniji je bil potres zelo močan, tako, da so ugasnile električne svetilke. Grozni prizori so se odigrali v bolnicah. Bolniki so poskakali s posteli ter hiteli na prosto. Nesreča je veliko večja, nego so javila prva poročila. Govori se, da je bilo 150 mrtvih in 200 ranjenih. Kraji blizu Arcireale so popolnoma razrušeni. Niti ena hiša ni ostala. Vtisk je še groznejši nego pri katastrofi v Messini. Santa Maria Verdina je popolnoma razrušena. Mnogo ranjencev leži na cesti in čakajo, da jih prenese v bolnico. Mrtvece so položili ob ceste jarke ter jih pokrili. V Lineri so dozdaj izkopali 40 mrtvecev. Menijo, da je še okoli sto mrtvecev pod razvalinami. V Piongiardo je bilo deset oseb usmrčenih. Osem so jih potegnili izpod razvalin. Dvajset oseb je bilo poškodovanih, med temi štiri težko. V Mortarei je bila ubita neka ženska.

Zadnja poročila. — Število mrtvih.

Včeraj so uradno poročali, da znaša število mrtvih 165, najbrže jih je pa še več, ker jih skoraj gotovo še mnogo leži pod razvalinami in ker iz manjših krajev na vzhodnem in južnem pobočju Etne, ki so bili popolnoma razrušeni, še ni nobenih poročil. Nepreremoma izhajajo posebne izdaje, ki širijo zadnja poročila o katastrofi. Včeraj zjutraj so zadnja poročila javljala, da znaša v provinci Catania število mrtvih 800, število ranjenih pa več nego tisoč. V Lineri in Bonciardo je 150 mrtvih. Predor v Guardo na progi Messina-Catania je v nevarnosti, da se podre. Distrikt Aicerale je posebno hudo poškodovan in so se skoraj vse hiše podrle. Linera je kup razvalin, ravnotako Santa Venerina. Mnogo železniških čuvajev in njihov rodbine je med mrtvimi. V Cerbati se je podrla bolnica. Dvajset oseb je bilo ubitih.

Dnevne vesti.

+ »Varna politična tajna« ali »Bedaure Excellenz«. Za reklamo pa zna skrbeti naš vrli dr. Susteršič, da nobeden tako. To se je pokazalo zdaj. V delegaciji je imel govor, kakoršne govore samo vladni uslužbenci. Seveda je dr. Susteršič prav dobro vedel, da napravi ta govor v domovini najslabši vtis. Navadno mu ni nič na tem, kako ugajajo javnosti njegovi nastopi, kajti za mnenje liberalcev se ne meni, njegove stranke volilci pa itak nič ne razumejo, še takrat ne, kadar se dr. Susteršič kar očitno iz njih norca dela. Toda zadnji čas je v klerikalni stranki nastala struja, ki je ravno v nacionalnih stvarih nekako bolj občutljiva od tiste skupine, ki je glavna zaslomba dr. Susteršiča. Ta struja seveda ne more biti zadovoljna s Susteršičem in njegovim govorom v delegaciji, saj je ta govor še veliko ponižnejši in dosti bolj vladen, kakor je bil Susteršičev govor v kritičnejših časih v delegaciji. Morda se ne motimo, če rečemo, da je hotel dr. Susteršič izbristati ta slabi vtis z reklamno notico o skrivnostnem pogovoru, ki ga je imel z grofom Berchtoldom. »Slovenec« poroča v senzaciji pobarvanem telegramu, da je grof Berchtold imel skrivnostni pogovor z dr. Susteršičem in da je Susteršič dvakrat odklonil ministrov zahtevo z besedami: »Bedaure, Excellenz«, ter imenuje to odklonitev in predidno zahtevo »važno politično tajno«. Oglejmo si malo razmere. Minister grof Berchtold ima v delegaciji dosti ljudi, ki mu stoji veliko bližje kakor dr. Susteršič in so pripravljeni mu izkazati vsako uslugo. Za stvari, ki jih more grof Berchtold od kakega prijatelja zahtevati, ima torej dovolj ljudi in mu ni treba obračati se na dr. Susteršiča. Kaj more torej biti vzrok, da se je grof Berchtold vendar obrnil ravno na dr. Susteršiča? Bržčas je nekaj zahteval, ker drugače ne bi bil mogel dr. Susteršič ničesar odkloniti, in zahteval je, kar mu je mogel izkazati samo kak jugoslovanski delegat in nihče drugi in se je zato obrnil na dr. Susteršiča. Če se dr. Susteršič, ki se je vendar s svojim govorom izkazal kot veren sluga vlade, ni mogel izpolniti Berchtoldove zahteve, če je še dr. Susteršič odklonil to zahtevo, potem mora biti to že nekaj gorostasnega, kar je Berchtold hotel, in je za dr. Susteršiča vse prej kakor laskavo, da je grof Berchtold sploh mislil, da je ravno on sposoben izkazati vladni tako uslugo! Morda bi bilo bolje za dr. Susteršiča, da ta dogodek ni prišel v javnost, zakaj to pač ni nobena reklama zanj.

+ »Tagespošta« in Italijani. V zadnjih mesecih je bilo dosti čitati o obravnavah proti pravoslavim Malorusom na Gališkem in na Ogrskem in izrečen so bile hude obsodbe, češ, da so ljudje dobivali iz Rusije ne samo pravoslavne molitvenike, nego celo kake rublje. V naši državi je pač tako, da pridejo Slovani na večala, če dobe kake podpore od slovenskih bratov, med tem, ko smejo Nemci in Italijani dobivati stotisoče, ne da bi se kdo ob tem spodtikal. Znano je, da financira Nemčija vso protestantovsko propagando v Avstriji, da daje Gustav Adolf Verein stotisoče za razširjenje nemškega protestantizma, da dobivajo nemško-nacionalni listi ogromne podpore iz Nemčije, a nad tem se noben c. kr. človek v naši monarhiji ne spodtika, med tem ko so morali Malorusi v ječo, ker so iz Rusije dobili molitvenike. Tudi Italijani vodijo ves svoj boj v Trstu in na Tirolskem, v Gorici in v Istri, na Reki in v Dalmaciji samo z denarjem iz Italije. Kdor pregleda »Piccolove« izkaze o darilih za »Lego nazionale«, bo videl, kake ubožne ficke žrtvujejo tržaški Italijani. Ti so umazani do skrajnosti, in če bi mi Slovenci imeli dosti denarja, lahko kupimo 80% tržaških Italijanov. Vsa laška navdušenost v Trstu je kupljena z denarjem iz Italije. Kupljena za to, da bi Italija v slučaju vojne v Avstriji sami imela mogočno oporo. Mar je Italijanom za to tržaško italijansko sodrgo. Vsak boljši človek v Italiji prizna, da je tržaško italijanstvo izpridena in propadla pasma. Italiji tudi nič ni za to tržaško italijanstvo, samo za Trst ji je. Trst hoče dobiti, in da bi to dosegla, podpira tržaško italijanstvo, saj druge zaslombe ne more dobiti. Dosti žrtev je, to stane in gotovo se bo vsa Italija smejala, če izve, da zdaj graška »Tagespošta« še pozivlja Italijo, naj z denarjem podpira tržaške Lahone v njihovem boju proti Slovincem. Kdaj že to dela Italija in kako izdatno! Se c. kr. avstrijski policijski organi v Trstu so včasih dobivali denar iz Italije. Poziv graške »Tagespošte«, ki je vendar sprejela in zadaj štamplirana kot patriotičen list, naj Italija z denarjem vodi v Avstriji in specielno v Trstu boj zoper Slovence in za irredentovske ideale, je torej popolnoma nepotre-

ben, kajti take stvari so Italijani znali že takrat, ko so štajerski Nemci še po vseh štirih hodili in želod jedli. Toda, da ta politično »Tagespošta« kliče laško liro v boj zoper avstrijske Slovence, to je pač nad vse karakteristično. Nemci so mnogokrat otresali jezike o »rollenden Rubel«, ki ga še noben človek videl ni, sami pa se maste s pruskimi markami in kličejo še laške lire v deželo.

+ Liberalci naj vse plačajo. Pa so res praktični ljudje, ti klerikalci. Nepreremoma gledajo na liberalne žepne in če je le kolikaj prilika, pa sežejo vanje in jih po možnosti izpraznijo. Liberalci mora plačati klerikalnim kmetom ceste in vodovode, liberalci mora plačevati bike in krave in hleve za klerikalce, liberalci mora plačevati dijete in podpore klerikalcem, sam pa trpeti in štediti in tuki stradati, samo da izhaja. V Ljubljani že noben človek ne more zidati hiše in je nastalo tako hudo pomanjkanje stanovanj in taka draginja, da se bodo ljudje avgusta meseca selili iz mesta v okolico — klerikalni koristolovci pa bogate, da je veselje. Pa to še ni vse. Zdaj zahtevajo klerikalci, naj jim plačujejo liberalci še njihove strankarske naprave. Tako hočejo zdaj v Ljubljani ustanoviti svojo knjižnico, v kateri bodo seveda same klerikalne knjige, da bi s temi klerikalnimi capami zastrupili občinstvo. No, v Ljubljani imamo zdaj dosti dobrih in procvitajočih knjižnic, ki popolnoma zadostujejo, a če že hočejo klerikalci imeti svojo, naj jo vsaj sami ustanove. Pa ne! Klerikalci se pustijo rajši zadaviti, predno bi kaj žrtvovali, makar za klerikalne namene. Tako pošiljajo zdaj ustanovitelj te klerikalne knjižnice prošnje za denar in knjige na vse najbolj prononcirane liberalce in tudi na nemške nacionalce! Seveda, če bi čakali na to, da bi jim klerikalci kaj dali, bi čakali do sodnega dne, zato beračijo s pravo klerikalno nesramnostjo pri liberalcih in nemških nacionalcih. A to še ni vse. Dne 4. in 5. julija hočejo klerikalci v Ljubljani prirediti cvetlični dan za »korosko slovensko šolstvo«. To se pravi za koroske klosterske šole, kjer se pač goji fanatični klerikalizem, ne pa narodni duh. Zgodovina velikovške šole, za katero je Ciril Metodova družba žrtvovala tako ogromne vsote, je znana in je ni treba pripovedovati. Klerikalci so jo prevzeli, a žrtvovati nečejo zanj nič in zato hočejo zopet seči v liberalne žepne. Ne za narodno šolstvo, ampak za klerikalno šolstvo, ne za šolstvo, kjer se mladina narodno vzgaja, ampak za šolstvo, kjer se mladini vceplja klerikalizem, hočejo klerikalci napraviti v Ljubljani cvetlični dan in koreniniti liberalce. Ne poudarimo tako daleč, kakor so šli klerikalci, ki so pri naprednih cvetličnih dneih izdali parolo, naj noben klerikalec nič ne da, katera parola je tako zalegla, da so nekateri pomotoma ogovorjeni klerikalci, cvetlice ponujajoče deklice s surovostmi in psovskimi odganjalji, pribijemo pa brezmejno umazanost, ki tiči v tem, da hočejo klerikalci beračiti pri liberalcih. Prirediti v Ljubljani cvetlični dan, to pomeni, beračiti pri liberalcih. Razumemo pa to. Liberalci namreč radi žrtvujejo za narodne stvari, klerikalci pa so tako prokleto umazani, da še za svoje strankarske namene nič ne dajo.

+ Epilog h klerikalnemu narodnoobramnemu delu. »Slovenec« je nedavno tega napadel slovenske liberalne advokate, češ, da v obrambo slovenskega jezika v uradih pravzaprav ne store ničesar in da je v resnici njihovo delo v tem oziru samo pesek v oči. Da pa bo slovenska javnost vedela, kako branijo klerikalni juristi pravice slovenskega jezika, navajamo ta - le konkretni slučaj: Znani klerikalni somišljenik notar Hafner v Ljubljani je kot sodni komisar doslej popisoval v nasprotju s svojimi slovenskimi kolegi dosledno v nemškem jeziku. Zadnjič pa se je enkrat vendarle ojuščil in je poslal okrajnemu sodišču kot sodni komisar slovenski dopis. Svetnik Sturm mu je ta dopis vrnil, češ, da mora biti dopis nemški, ker je notranji uradni jezik v graškem nad sodišču nemški. In kaj je storil notar Hafner? Pasje ponižno se je vklonil šturmovemu ukazu in postal sodišču nemški dopis! Tako delujejo »dosledno in velikopotezno« za pravice slovenskega jezika — klerikalni juristi!

+ Skandalozna uradna slovenščina. V dodatku k uradnemu seznamu telefonskih naročnikov je tiskano to-le, v naravnost »klasični slovenščini« sestavljeno opozorilo: »Da se občinstvo izogne dohodnimskih prestopkov se ga opozarja, da so glasom zadnje dni izdanega razpisa c. kr. finančnega ministerstva ne le tičoča sa napraviloge ali prepisov telefonskih naročniških postaj, temveč tudi vse one vloge kolektivni (1 K od pole) podvržene, s katerimi se podaja odpoved naročniških po-

staje, ali prosil za povračilo, plačilni odmor etc. naročnine ali drugih pristojbin. Tudi vloge, s katerimi se prospešnje reševate kolektivni podvrženih vlog, je treba opremiti kolkom za 1 Krono.« — Vprašamo, kateri Slovenec razume to uradno brozgo? Nihče! Že opetovano smo opozorili pošto ravnateljstvo v Trstu, v kako skandalozni slovenščini je sestavljen seznam telefonskih naročnikov ter zahtevali, da se naj ti seznamki, ki so sestavljeni kakor v zasmeh Slovencev, nadomeste z drugimi, ki bodo tiskani v pravilni slovenščini. Toda pošto ravnateljstvo se dela gluho in izdaja mirno naprej svoje, v najskandaloznejši slovenščini tiskane uradne seznamke. To ni več malomarnost, to je že nalašč inscenirana provokacija, zato pozivamo slovenske poslance, naj oni poskrbe, da se bo pošto ravnateljstvo v Trstu naučilo — slovenščine.

+ Posledice dijaške stavke. Povodom 500letnice zadnjega vstoličenja koroskega vojvode uprizorjena dijaška stavka seveda ni ostala brez posledic. Na I. državni gimnaziji in na realki so bile diktirane vsakovrstne kazni. Nekaj posebnega se je pa zgodilo na II. državni gimnaziji. Ne da bi se bil predlog profesorkega zbora predložilo deželniemu šolskemu svetu, ga je predsedstvo vrnilo profesorскому zboru, naj stavi drug predlog. V tej stvari ima vendar odločati samo deželni šolski svet, ne pa predsedstvo. Ali se je to mar zgodilo z vednostjo klerikalcev? Znano je, da hodi dr. Lampe redno k predsedstvu deželnega šolskega sveta, kjer se še pred sejo domeni o vsaki najmanjši stvari, tu pa se zdi, da se ni hotel nič zanimati za dijaške interese, ampak je radevolje pustil, da je predsedstvo po svoje ukrenilo. To je pa toliko gorje, ker so dijaki II. drž. gimnazije vendar večinoma klerikalni, ker so po veliki večini v klerikalni organizaciji in se najraje ravnaajo po nasvetih jezuitskega patra, ki jih zbira skrivaj okrog sebe... Capito?

+ Parcelacija zemljišč v voline svrhe pred upravnim sodiščem. Nemci v Celju in na Teharjah so v teharski občini parcelirali neko zemljišče in dali posamezne parcele prepisati na posamezne lastnike v svrhu, da bi na ta način pridobili čim največ volilcev v III. volilnem razredu. Katastralna oblast je zavrnila katastralno izvedbo te parcelacije, češ, da ta parcelacija ne zasluje smotra efektivnega zasedovanja in da posamezne parcele radi svoje neznatnosti ne pripuščajo samostojnega gospodarskega izkoriščanja. To odločitev je potrdilo tudi deželno finančno ravnateljstvo v Gradcu. Proti tej odločbi so se Nemci pritožili na upravno sodišče. Upravno sodišče je pritožbi ugodilo in razveljavilo radi pomanjkljivega postopanja odločbo finančnega ravnateljstva, češ, da se niso izvršile potrebne poizvedbe o načinu razdelitve zemljišča in o možnosti gospodarskega izkoriščanja posamnih parcel.

+ Iz vojaške službe. Polkovnik Jurij Marjanovič, poveljnik artilerijskega polka št. 7 v Ljubljani, je bil vpokojen.

— Pogreb pisatelja Vatroslava Holza. Pisatelj Vatroslav Holz se je udeležil, kakor je znano, pomorske bitke pri Visu leta 1866. Zato mu prirede vojaški pogreb. Pokoplje ga mornariški superijor v p. gosp. A. Kokali, pri mrtvaškem sprevedu svira vojaška godba, na grob pa ga spremlja oddelek podčastnikov.

— Odborova seja »Matice Slovenske«, ki je bila določena za danes (v ponedeljek se bo vršila v sredo, dne 13. maja ob 6. uri zvečer. Predsednik dr. Ilešič.

— Frančiškan p. Arhangelj Appej pred drugo instanco. Jutri v turek se bo obravnavala pred tukajšnjim deželnim sodiščem znana kazenska zadeva g. Gašperja Pekleta proti viškemu frančiškanku p. Arhangelju Appeju. Začetek vsklicne razprave je ob 9. uri.

— Umrli je snoči ob 11. dolgoletni poslovodja trgovske trvdke Fran. Ks. Souvan g. Fran. Matjažec. Pokojnik je bil dober narodnjak in zvest podpornik vseh narodnih društev. Blag mu bodi spomin!

— Otroci nadvojvode Ernesta v borbi za očetovo zapuščino. Na Dunaju se je v znanem procesu gospe Klotilde pl. Simičeve vršila nova obravnavna. Za pričo zaslišani grof Strachwitz je kot priča izjavil, da mu je nadvojvoda Ernest sedanjto tožiteljico Klotildo pl. Simičevo priznal za svojega otroka. Da je bil ta zakon pravilno sklenjen, so vedeli različni, kakor v Ljubljani bivajoči oficirji, kakor grof Palffy, baron Fejervary in drugi. Priča Karol Urbanek je povedal, da po oficirji in vojaki izkazuje baronici Wallburg tudi, če je sama šla po cesti, vse časti, ki gredo soprogi nadvojvode Ernesta. Sodi-

Šče je odbilo zahtevek tožbe, naj se Klotilda pl. Simić prizna kot zakonika hči nadvojvode Ernesta in baronice Wallburga, češ, dokazano je pač, da je bil ta zakon sklenjen, a če je tožiteljica zakonski otrok, se da le dokazati po pričah, navzočih pri porodu in po dokumentih. O tej razsodbi se bo pač še dosti govorilo. Omenjeno bodi še sledeče: Med pričami, katerih zaslišanje je zahtevala Klotilda Simičeva, je tudi profesorjeva vdova Leonora Derganc rojena Kleinmayr. Gospa Drganc pa ni prišla h obravnavi, ampak je po svojem advokatu dr. Steimu naznanila sodišču, da ne mara pričati. Dr. Stein je povedal, da je neki gospod iz Ljubljane prišel pred kratkim h gospe Dergancovi in ji grozil, da o nadvojvodi Ernestu ne sme ničesar izpovedati, sicer da izgubi svojo penzijo kot profesorjeva vdova. Iz strahu, da izgubi penzijo, ni hotela gospa Dergancova priti k obravnavi. To je očitno izsiljevanje in prav koristno bi bilo, če bi se doglalo, kdo je bil tisti »neki gospod iz Ljubljane«.

— Te dni, v torek ali sredo (12. ali 13. t. m.), obiščejo belo Ljubljano učiteljski in učiteljske iz Osejke v Slavoniji. Ekspedicijo vodi ravnatelj g. Fran Barušić (poznani hudoornist in književnik hrvatski, avtor »Za dokolice«, »Iz prirode« itd.) s profesorjem R. F. Magjerjem, poznanim hrvatskim pesnikom in novelistom (»Novi zvuci«, »Sa slavonske ravnice« i. dr.) ter profesorjem M. Pavlovičem (pisateljem in filologom, ki je znan po psevdonimom: Podunavski). Izletniki gredo iz Osejke preko Budimpešte na Dunaj, od tam v Ljubljano, na Reko, Opatijo in preko Zagreba nazaj v Osejko. Ljubljanci, posebno dijaki in dijakinje, pozdravljajo svoje tovariše in tovarišice in bratske Slavonije.

— Učiteljski in dijaški izlet na Jadran, ki ga priredi, kakor je bilo že razglašeno, ljubljanska podružnica avstrijskega mornariškega društva, se bo vršil v dveh skupinah: 1. skupina II. poučni izlet dne 19. in 20. maja. t. l.; 2. skupina III. poučni izlet 28. in 29. maja t. l. Vsakega teh dveh izletov se udeležijo po 500 dijakov in gojenk iz višjih razredov vseh kranjskih srednjih šol, učiteljskih in dekliškega liceja, ki jih spremljajo profesorji, učitelji, učiteljice in roditelji. Izletnike popelje dne 19., oziroma 28. maja t. l. poseben vlak iz ljubljanskega glavnega kolodvora točno ob 5. zjutraj in prispe na Reko ob 9. dopoldne. Tu si ogledajo izletniki ladjarnico Danubius in mornar. akademijo. Opoldne se vkrcajo na poseben parnik (Villam ali pa Daniel Erno) in odplujejo v Opatijo, kjer stopijo na suho. Obed bo v Wiener Hofbraueta-bissemmentu. Ko si izletniki ogledajo zdraviliške naprave, se odpeljejo ob obali do Pulja. Med večerjo v palači hotelu Riviera bo igrala do 11. zvečer c. in kr. mornariška godba. Izletniki bodo nočili v hotelih Riviera, Miramar, Avstria, Cuzzi, Elizabeta in pa v pehotni topničarski in mornariški vojašnici. Drugi dan po zajtrku, ki bo ob 6. zjutraj v palači hotelu Riviera, si izletniki ogledajo areno, Porto aurora, Augustovo svetišče, mornariški arzenal z muzejem, vojne ladje N. V. L. Princ Evgen, Nadvojvoda Ferdinand in Radecky. Do vojnih ladij jih prepeljejo z nabrežja Bellona trije tenderji za polaganje podmorskih min. Po obedu, ki bo v palači hotelu Riviera in med katerim zaigra zopet c. in kr. mornariška godba nekaj komadov, se izletniki odpeljejo na Brionske otoke, od tod pa ob 6. v Trst, kjer bo v grand-restavrantu Borsae vecchia večerja. Ob 11. zvečer odpelje izletnike zopet poseben vlak v Ljubljano, kamor prispe okoli 3. ure zjutraj. Pravico do III. izlet (28. in 29. maja t. l.) bo sprejemal še jutri, v nedeljo popoldne, v parkhotelu Tivoli, kjer priredi ljubljanska podružnica avstrijskega mornariškega društva na korist ubogim in pridnim dijakom vojaški koncert, društveni blagajnik c. kr. poštni oficijal gosp. Franc Levart. Pravico do izleta imajo razum dijakov in dijakin in učnega osebja tudi člani mornariškega društva in pa roditelji.

— Cepljenje koz. Od 28. maja 1914 dalje se bodo stavile vsak četrtak ob 3. uri popoldne brezplačno koze v veliki dvorani Mestnega doma. Starši, kojih otroci še niso cepljeni, se vabijo, da prinese te k cepljenju in pregledu ceplencev, ki se vrši teden kasneje na istem kraju in ob istem času. Pri pregledu se izroči tudi sprilježevalo o cepljenju, katero se zahteva pri sprejemu otrok v ljudsko šolo.

— Razpisanih je več dijaških ustanov, kakor je razvidno iz sobotne številke uradnega lista.

— Nova telefonska zveza. Od danes 10. maja t. l. je uveden telefonični promet med Ljubljano in krajem Pasa (Ogrsko). Govorilna pristojbina znaša 4 K za navaden tri minute trajajoč pogovor.

Baron Henrik Lazarus. Dne 9. t. m. popoldne je umrl na svoji graščini v St. Valburgi pri Smledniku na Orenjskem graščak baron Henrik Lazarus na daljši hudi in zavratni bolezni v 72. letu svoje dobe. Pokojni »smleški baron«, kakor ga je kmečko ljudstvo sploh imenovalo, je bil umen živinorejec in izvrsten gospodar, ki je svoje obširno posestvo ob sedanjih težavnih razmerah oskrboval z vzorno vmeno in pridnostjo. Bil je skromno ljubeznivega vedenja in dobrega srca ter je v sili in zadregi vsakemu rad pomagal z dobrim svetom in dejanjem; zato je bil kmetu ljudstvo ljubilo in spoštovalo, kakor malokateri graščak na Slovenskem. Dasi ravno strogo konservativnega mišljenja je volil vedno z napredno slovensko stranko in kot največji davkoplačevalec v občini s svojim modrim svetom obvaroval — večkrat občane pred občutnimi stroški, ki so jih hoteli občini naprtiti gotovi občinski krmavci. Blag mu bodi spomin!

Roparski napad na metliškega postiljona. Iz Novega mesta se nam poroča: Napad na metliškega postiljona v soboto dopoldne v hlevu tukajšnje poštne postaje (namreč za poštne konje) je še danes zavil v čudno megljo. Jože Markenc — to je ime obstreljenega postiljona — je tukaj znan kot miren, soliden fant, služboval je prej pri raznih gospodarjih v mestu in v Kandiji. V zadnjem času se je bil vdinjal za postiljona metliške pošte, ki vozi med Metliko in Novim mestom. V soboto dopoldne je pripeljal pošto, kakor po navadi. Ki je pošto izročil poštnemu uradu, je zapeljal voz pred hlev ge. pl. Fichtenau, kjer že od nekdaj postajajo poštni vozovi in kjer se krmijo in odpošiljajo tudi konji. Navadno je v hlevu več hlapcev. V trenutku napada pa je bil Markenc slučajno sam v hlevu z napadalcem. Po lastni izpovedi je napadalec sredi hleva pristopil k njemu z revolverjem v roki ter ko je izrekel grožnjo: »Denar ali življenje!« prav v bližini sprožil strel proti levemu sencu; krogla pa je zadela nekoliko nižje, mesto, na katerem je šla notri, je bilo vse obžgano, iz česar sledi, da je bil strel oddan jako blizu. Obstreljeni se je še nekaj časa opotekal v hlevu, ko je prišel do vrat se je pa zgrudil. V tem je prišel mimo pomožni uradnik želez. zgradbenega vodstva, g. Zupanc, ki se je takoj pobrigal za ranjenca ter ga peljal k zdravniku dr. Pavliču na Glavnem trgu, katerega pa ni bilo doma. Treba je bilo torej v bolnico. Neki drugi gospod je prošil slučajno po trgu vozečega izvoščaka S., naj on obstreljenca zapele v bolnico. Izvošček pa je odšel naprej. Šele g. dr. Slanc, ko je videl ranjenca na cesti, je dal takoj napreči svoj voz ter ranjenca, ki je med tem že jako oslabil, pustil peljati v bolnico. Kakor izvemo, se bo obstreljenca še dalo rešiti, če ne pritise v rano kak prisad. Prvo operacijo so izvršili že v soboto popoldne. Napadalec je po strelu takoj zbežal po ulici, eden mestnih stražnikov ga je sicer nekaj korakov zasledoval, potem pa se vrnil nazaj. V tem je bilo avizirano že orožništvo, ki je begunca zasledovalo, kolikor znano, doslej tudi še brezuspešno. Napadalec je znan. Služil je za hlapca v Metliki pri trg. P. Bajcu. Prišel je že prejšnji dan popoldne z nekim izvoščkom v Novo mesto, drugi dan pa je šel metliški pošti nasproti. Ko jo je dobil, se je vsedel poleg postiljona na voz. Priče so videle, da je napadalec že na mostu nekaj pretil postiljonu. Potem ga je počakal v hlevu in ko se je Markenc vrnil s poštnim vozom, je izvršil svoj načrt.

Ukradena slika. Iz skladišča meščanske garde v Novem mestu je bila ukradena stara slika predstavljajoča Krško z utrdami pod varstvom sv. Florijana.

Nesreča na železnici. Danes zjutraj okoli sedmih je vlak povozil med postajo Planino in prvo čuvajnico proti Rakeku 12letnega Ferdinanda Kozino. Ponesrečenec, ki je bil sin preglednika proge Lovrenca Kozine, je šel na postajo Planina, da se odpelje v Postojno, kjer je obiskoval meščansko šolo. Ker so našli njegov dežnik in knjige kakih 15 metrov od proge v gozdu, sklepajo iz tega, da je deček izvršil samomor, kar je pa zelo neverjetno. Deček je bil hudo poškodovan na glavi in je bil takoj mrtev.

Ključavnice cveto. V Planini nad Jesenicami so ključavnice ravno sedaj v najlepšem in najbujnejšem cvetju. Kdor kasneje ne more na Očlico, naj ne zamudi te ugodne prilike in naj se se sedaj v Planini odškoduje s prekrasnim užitkom, ki ga človek ima pri pogledu na razkošne cvetne poljane. Z Jesenic je do cvetočih travnikov v Planini pičlo eno uro hoda.

Morsko kopališče Baško na otoku Krku toplo priporočamo slovenskemu občinstvu. Tam je moderno urejen hotel g. A. Tudorja, v katerem

rem bodo zlasti Slovenci sprejeti in postreženi, kakor da bi bili doma. Gospod Tudor je navdušen Hrvat in Jugoslovani in bi mu bilo v največje veselje in zadoščenje, ako bi ga posejali v čim največjem številu baš Slovenci, katere visoko ceni. Kakor že povedano, je hotel nov, moderno opremljen, ima izbornu kuhinjo in je tudi preskrbljeno za točno in prijazno postrežbo, da se čuti vsak gost kakor doma. Tik ob hotelu je prekrasno morsko kopališče, kakoršnega je težko najti ob vsem jadranskem obrežju. A kar je najvažnejše, v Baški je vse tako po ceni, kakor v nobenem drugem kopališču ob Adriji. V Baški je bilo že lani več Slovencev iz Ljubljane in drugod. Kraj sam, prijazno hrvatsko, prebivalstvo, udobne kopeli, skrbna postrežba, dobra kuhinja, nizke cene, zlasti pa velika uslužnost napram Slovincem s strani hotelirja g. Tudorja, vse to se je slovenskim gostom tako prikupilo, da so obljubili, da se bodo vedno z veseljem vračali v Baško. Pripomniti je treba, da se v hotelu dobe vedno slovenski listi. Kdor bi se hotel o Baški približje informirati, se eventualno lahko obrne na g. dr. Alojzija Praunseisa, zdravnika v Ljubljani, ki bo gotovo tako prijazen, da bo dal vsa potrebna pojasnila, ker je bil že opetovano v kopališču v Baški.

Slovenka zgorela v Ameriki. V Central City, S. Dak., je 15. aprila zjutraj soproga Rudolfa Turka hotela pet zakuriti s petrolejem. Petrolej se ji je vnel v posodi in nesrečnica je bila hipoma vsa v ognju. V šestih urah je umrla v groznih bolečinah. Tudi Turk se je precej nevarno opeknel.

Vlomilec s Kranjskega aretiran v Kahiru. V Kahiru so začetkom meseca marca aretirali nekega moškega zaradi sleparije. Zdal so dognali, da je aretiranec 29letni ključavničarski pomočnik Karel Podlesnik, rojen v Zagorju na Kranjskem. Podlesnik, ki je bil že kaznovan na Dunaju, v Gradcu in Trstu, je 28. oktobra 1913 pobegnil z Dunaja, ker je izvršil več vlovov. Podlesnik je tudi osumljen, da je 28. oktobra 1913 vlomil v grad oldenburške vojvodinje v Erlaa pri Dunaju ter ukradel za več tisočev raznih predmetov, nadalje da je 11. oktobra p. l. vlomil v cerkev v Ažmerichah na Moravskem, kjer je ukradel za 1100 kron cerkvenih predmetov. Pri njem so našli vrednostne papirje, ki so bili svoječasnno ukradeni orleanskemu vojvodu v Palermu.

Dva nevarna tata prijeta. Dne 5. t. m. sta bila na tukajšnjem glavnem kolodvoru in v Kolodvorski ulici aretirana dva individua, ki jih smatrajo za nevarna žepna tata in sleparska igralca. Aretiranca sta 33letni Martin Baščič iz Dobove pri Brežicah, baje konjski mešetar, in 34letni Stojan Jovanovič, baje tudi konjski mešetar iz Belgrada. Oba so isti dan opazovali na kolodvoru v Spodnji Šiški, kako sta se v družbi nekega tretjega tovariša na sumljiv način približevala občinstvu. Vsi trije so se nato odpeljali v Kranj, kjer se je vršil semenj. Tam so bili najraje v največji gneči. Na semnju sta bili izvršeni dve žepni tatvini. Ko so pa zapazili, da so postali sumljivi in da jih opazujejo, so izginili iz Kranja. Še tisti dan zvečer pa so na glavnem kolodvoru v Ljubljani aretirali Baščiča, ko se je hotel odpeljati v Trst, Jovanoviča pa pred neko gostilno v Kolodvorski ulici. Oba sta sumljiva, da sta izvršila več tatvin na semnjih in v železniških vozovih. Delala sta pri tavinah vedno na isti način. Eden se je pridružil kmetu, drugi je šel pred njim ter vrget na tla svojo denarnico. Na ta način je bil pred kratkim okraden neki kmet v Nunki ulici, pred tremi meseci pa neki kmet pred pivovarno Union v Spodnji Šiški. Baščič je baje tudi identičen z onim žepnim tatom, ki je pred kratkim izginil iz Trsta. Jovanovič je bil že večkrat kaznovan zaradi tatvine, enkrat je bil obsojen na pet let težke ječe. Izgnan je iz vseh avstrijskih kronovin. Izročili so aretiranca deželnemu sodišču.

Hči visokega severa, ali Turi potujoči Laponec, drama v štirih dejanjih iz večnega ledu Laponije je dosegla včeraj pri predstavah v kinematografu »Ideal« najlepši uspeh. Krasn in velezanimivi so naravni prizori iz Laponije. Dejanje je jako nežno. — Tudi veseloigra »Lola v moški vlogi« v dveh dejanjih je močno ugajala in povzročila mnogo uspeha.

Valdemar Psilander nastopi zopet v 4 dejanskih drami »Zlato srce« od torka 12. do četrka 14. t. m. v kinematografu »Ideal«. — Vsaki obiskovalec teh predstav dobi v spomin krasno fotografijo priljubljenega umetnika. Predstave se vrše kakor po navadi. Za 10 vinarjev zvišane cene.

Amerika-Evropa v zrakoplovu, ki se predvaja v Bachmaierjevem Grand Elektro-Bioskopu je res krasna filmska burleska in vzdržuje gledalca od početka do konca v nestrpnih napetosti. Ta slika je vredna, da si jo ogleda vsakdo in gotovo bo zadovoljen.

Trije zadnji. Že davno so se zglasili vsi, le trije zadnji so še molčali in tudi te je sedaj narava premagala, da so se oglasili. Kobilar veselo skače po pobeljenih črešnjah ter vprašuje svoj: »si že bil?«, kukava kukavica se skriva med zelenim bukovjem in nas »kuka«, skrivni kosce pa sedi v travi in trdi, da je »res, res, res« napočil čas tudi zanj. — Jutri se pa začno tudi trije: Pankracij, Servacij, Bonifacij, Zofija, kakor pravi ljudski glas, pa vse pobija — in tako bomo menda vendar že zlezli v pravo poletje.

V Ameriko so se hoteli minuli teden odpeljati ter se s tem odtegniti vojaški dolžnosti Fran Vlašič, rojen 1894 v Prakižu in kotar Vivodina, Peter Muhvič, roj. 1896 v Zamolu, kotar Vrbovsko, Karel Bogovič, rojen 1883 v Barovki, kotar Vivodina, Stefan in Gjuraj Kosovac, prvi roj. 1. 1897, drugi 1888 v Vodoteču, okraj Brinje, vsi na Hrvatskem, pa jih je na tukajšnjem kolodvoru policija aretovala, nato so morali prisiljenim potom zopet nazaj v njihovo domovino.

Težko poškodovan. 24letni hlapec Fr. Mikec je bil te dni na Martinovi cesti napaden od nekega drugega hlapca. Ta je sunil z nožem Mikeca v hrbet ter ga težko ranil.

V mestni klavnici so zaklali od 26. aprila do 3. maja t. l. 71 volov, 4 bike, 6 krav, 218 prašičev, 183 telet, 50 kostrunov, 133 kozličev. Vpeljali pa so 250 kg mesa, 1 zaklano govedo, 130 zaklanih telet in 92 zaklanih kozličev.

Današnji številki Slov. Naroda je za naročnike gratis priložen Bonafon vojni red za leto 1914. Poleg najvažnejših železniških prog vsebuje tuoi vse najvažnejše avto vožnje, parobrodne vožnje Trst-Benetke; dalje najprikljubnejše ture in izlete po deželah in drugo.

Društvena naznanila.

Društvo zdravnikov na Kranjskem ima v petek, dne 15. maja 1914 ob 6. uri zvečer na dermatološkem oddelku deželne bolnišnice redno mesečno zborovanje. Na dnevnem redu so naznanila predsedstva — dr. Iv. Pogacnik: usne operacije z demonstracijami.

Prijateljski večer priredi jutri zvečer ob osmih šišenski Sokol pri »Ančniku«. Predaval bo g. Bojan Drenik o temi »Telovadba kot vzgojevalno sredstvo«. Po predavanju je prosta zabava. Vabimo vse prijatelje Sokolstva.

Društvo za zgradbo in vzdrževanje sokolskega doma telovadnemu društvu »Sokol« v Štepanji vasi priredi v nedeljo, dne 17. maja t. l. veselico v prostorih g. Ivana Bricelja v Štepanji vasi. Spored: Srečolov, šaljiva pošta, petje in ples. Koncertna godba lastnega tamburaškega zbora. Začetek ob 3. uri popoldne.

Izpred sodišču.

Kazenske obravnave pred deželnim sodiščem.

Mesto v Ameriko v ječo. Stjepo Prpič, 17 let star delavec s Krivegopola, se je nameraval odpeljati v Ameriko. Zaradi sumljivega vedenja na tukajšnjem glavnem kolodvoru, je bil pozvan, naj se legitimira. Prpič je stražniku izročil prehodnico, glasečo se na ime Mile Tomljanovič ter veljavno za potovanje po Evropi, besede »i v Ameriko« pa so bile ponarejene. Obdolženec noče izdati, na kak način da je prišel do te potvorne prehodnice. Da bi se izmuzal iz te neljube zagate, je ponujal aretirajočemu stražniku 20 K. Sodišče ga je spoznalo krivim in obsodilo na dva mesece ječe.

Zaradi oskrumbe neke devetletne deklice je bil Albin Koprivnikar, hlapec v Senožetih, obsojen na 4 mesece težke ječe.

Nasilen stavec. Miha Fatura, 74 let stari preužitkar v Kilovčah, je znan kot po naravi silno togoten človek. Dne 2. marca t. l. se je Ana Fatur nekaj sporekla s svojo taščo Nežo. Med tem prepričom se je vrnil od žganja opiti Miha Fatur, ki je takoj posegel v prepri. Oborožil se je s kladivom ter je sneho, s katero se že dalj časa ni dobro razumel, začel biti s pestjo po glavi. Nato jo je pa še s kladivom udaril po sencih, drugi udarec je pa predestregla z roko. Sneha je nato ušla v sosednjo hišo, a stavec je tekel za njo in ji grozil: »da mora coprnico do kraja ubiti«. Potem je stresel svojo jezo nad vnučkom v hlevu, ga vrget ob tla in ga z nogo obrcal. Ko mu je fant ušel, je tekel s kolom za njim in grozil, da ga mora ubiti. Končno je iz same togote skočil v bližnji vodnjak, iz katerega so ga še pravočasno rešili. Sodišče je obsodilo starca na 3 mesece težke, s postom in trdim ležiščem poostrene ječe.

Nesrečna mati. Dne 10. marca t. l. zjutraj je šel iskat Janez Sedej, ševilar v Bistrici pri Trzinu, čela.

Medtem je pa šla njegova žena Frančiška k bližnjemu potoku prat perilo. Svoja otroka, štiriletno Marijo in dveletno Amalijo je mislila vzeti sboj, a ker sta bila celo zimo prehlajena in ji je to v tej hiši bivajoča Marija Kopač branila, ju je hotela izročiti njej v varstvo. Otroka sta pa prosila, naj ju pusti raje v kuhinji, kar je obtoženka, o kateri trdi priča Lucija Kopač, da je otroke v veliki materinski ljubezni nekoliko preveč razvabila, slednjič tudi storila. Par minut po njenem odhodu, je zaslišala Kopač jok obeh otrok iz kuhinje, ki je bila zaklenjena in ker ni imela ključa, je tekla klicati Marijo Sedej, ki je takoj prihitela domu. Ko sta odprli kuhinjo, sta videli, da sta bila oba otroka v ognju. Starejša deklica, na kateri je že zgorela obleka, je ležala na tleh, mlajši hčerki pa, katere je sedela na zofi, je še tlela obleka. Kljub takojšnji zdravniški pomoči, je starejša deklica umrla isti dan, mlajša pa prihodnji dan v ljubljanski bolnišnici. Na kak način da se je deklici vnela obleka, se ni dalo dognati, ker so bile vžigalice shranjene in je je mogoče, da je veter potegnil skozi dimnik v štedilnik in pilnil nekoliko žerjavice od ognja, s katerim je pred poludrugo uro kuhala zajterk, na otročjo obleko. — Sodišče je nesrečno mater oprostilo od obtožbe.

Razne stvari.

* Defraudacija. Iz Budimpešte poročajo: Disponent Ludovik Steinitz žitne komisijske tvrdke Moric Nathan, ki je igral na borzi na svoj račun ter izgubil denar svojega šefa, je izginil. Poneveril je 200.000 kron.

* Špiunka. Iz Hamburga poročajo: Policija je aretirala neko kontoristino, ki je prodala načrte neke vojne ladje na Francosko. Obkljubila je, da bo dala še druge načrte. V to svrhu se je seznanila z ženo nekega nastavljenca v ladjedelnicah.

* Žrtve aviatike. Iz Stettina poročajo: Na krekovskem vojaškem vežbališču sta v soboto padla dva vojaška zrakoplovca iz višine 200 metrov. Oba sta se ubila. Aparata sta se popolnoma razbila. Eden ponesrečenec je poročnik Faber, drugi poročnik Kurz.

* Sufragetke. Iz Londona poročajo: Pred potnim sodiščem v Leedsu so se predvčerajšnjim pri razpravi proti sufragetkam odigrali divji prizori. Sufragetka Lanton, ki je bila zaradi vzloma v neko hišo in zaradi poskušene požiga obsojena na dvanajst mesecev, se je obnašala zelo renitentno. Govorila je neprenehoma, tako da sodnik in državni pravdnik nista mogla govoriti. Ko se je razglasila razsodba, so začele na galeriji sufragetke grozno vpiti in ropotati ter so obmetovale sodnike z raznimi predmeti. Sodni sluga, ki je hotel napraviti red, je bil tepen. Šele ko je prišla policija, so sufragetke zbežale.

* Kako je bil konzul Prochazka skoplen. V »reči knjigi« zunanega ministra manjkajo, kakor znano, poročila in dokumenti, ki naj bi pojasnili znano afero konzula Prochazke. Dunajski dopisnik lista »Vossische Ztg.« skuša zdaj še enkrat prati zunanje ministrstvo in nemško časopisje. Mandl namreč trdi, da je nastalo poročilo o skopljenju Prochazke pomotoma. Mandl namreč pravi, da je srbski brzojavni biro 24. novembra 1912 brzojavil »Prochazka u Skoplje«, iz česar so v Zemunu napravili »Prochazka uskopljen«. Iz Zemun so to laž seveda takoj brzojavili v Budimpešto in na Dunaj. Mandl pa seveda ne pove, zakaj literarni biro našega zunanega ministrstva ni pojasnil te zadeve.

* Protavstrijske demonstracije v Italiji. Iz Rima poročajo: Do novih demonstracij in ekscosov je prišlo v petek v Milano, Veroni, Florenci, Neapolju, Catanzaru in Messini. Povzročitelji so bili povsod gimnazisti in realci. Demonstranti so v Milano, kjer je hotelo skoraj tisoč ljudi napasti avstrijski konzulat, priredili take kravale, da je bilo sedemdeset oseb aretiranih. Policisti so štiri demonstrante do krvi pretepili. V Florenci je prišlo med ekscendenti in delavci do pretepa. V Milano so skušali dijaki zlesti na Garibaldijev spomenik. Policija je opetovano napadla množico. Pojavilo se je več govrnikov, vendar pa je policija preprečila govore. Med dijaki in policisti je več ranjenecov. Demonstranti so se vedno zopet zbirali ter skušali priti do avstrijskega konzulata. Popoldne so se gimnazistom pridružili slušatelji politične ter poslali deputacijo k policijskemu ravnateljstvu, da zahteva, naj se izpuste aretiranci. Nastopilo je vojaštvo. Prišlo je do spopadov. Kavalrija je bila ves dan pripravljena in je večkrat atakirala ekscedente.

Podpirajte

dijaško podporno društvo »Radogoj« v Ljubljani.

Telefonska in brzojavna poročila.

Bolezen našega cesarja.

Dunaj, 11. maja. Cesar je noč od nedebe na nedeljo precej slabo spal. Mučil ga je kašelj. Katar je čez dan nekoliko popustil.

Dunaj, 11. maja. Današnji jutranji bulletin pravi, da je cesar noč dobro prespal. Katar je neizpremenjen. Splošno stanje je zadovoljivo.

Velike protislovenske demonstracije v Trstu. — Italijani streljajo. — Boji s policijo. — Nemci v objemu z Italijani.

Trst, 11. maja. Italijani so sklicali za večer veliki protestni shod, da protestirajo proti dogodkom dne 1. maja. Shod je bil silno buren. Pozneje so Italijani šli na ulico ter so demonstrirali proti Slovincem. Prišlo je do hudih spopadov s policijo, ki pa je demonstrante končno razgnala. Gruha demonstrantov je poskusila vdreti pred »Narodni dom«, policija pa se ji je postavila nasproti. Italijani so streljali iz revolverjev na policijo. Ranjen ni bil nobeden. Policija je mnogo ljudi aretirala.

Trst, 11. maja. Včeraj se je vršil glavni zbor društva »Eintracht«, katerega se je udeležil tudi poslanec Marckhl. Zbor je postal hinavsko tofalitno izjavo na kabinetno pisarno, potem pa je nesramno hujskal proti Jugoslovanom. Zlasti so z vseh strani poudarjali potrebo najintimnejše kooperacije Nemcev in Italijanov na Primorskem ter potrebo brezobzirnega boja proti Jugoslovanom, ki da ogrožajo nemške in avstrijske interese. Zbor se je izrekel proti vsakemu poskusu, izpremeniti dosedanje državnopravne in administrativne meje na avstrijskem jugu ter se je izrekel za vzdržanje dosedanjih historičnih in kulturnih individualitet.

Brambni odsek.

Budimpešta, 11. maja. Brambni odsek avstrijske delegacije nadaljuje svojo debato. Vojni minister je obširno odgovarjal na razna vprašanja. Glede italijanskih demonstracij je izjavil, da spadajo te zadeve v resort zunanjega ministrstva, da pa je avstrijska vlada storila vse korake, da se zadeva razjasni. Generalni konzulat v Benetkah je poslal o italijanskih protiaustrijskih demonstracijah poročilo, ki slika dogodek v mnogo miljejši luči, kakor časnikarska poročila. V zaupni seji je nato vojni minister dal nekatera pojasnila o oboroženju pehote in o mobilizacijskih vprašanjih.

Tirolski deželni zbor.

Inomost, 11. maja. Novoizvoljeni deželni zbor se bo sestal še meseca maja, ni pa gotovo ali še v tednu pred 17. majem ali šele pred binkošti. Najbrže bo zasedanje trajalo delj časa ter bo deželni zbor rešil novelo k deželnobrambnemu zakonu, zvišanje učiteljskih plač in občinsko volilno reformo.

Ožje volitve na Francoskem.

Pariz, 11. maja. Definitivni izid ožjih volitev za francoski državni zbor je sledeči: konservativci so dobili 34, stari liberalci 34, progresisti 69, republikanski liberalci 73, radikalci 52, socialni radikalci 28, vjednjeni socialni radikalci 173, republikanski socialisti 33, vjednjeni socialisti 102, revolucionarni socialisti en glas. Izid volitev je ugoden za sedanji kabinet. Poleg kabineta pa imajo večji uspeh tudi združeni socialisti pod Jauresom.

Umorjen ruski konzul.

Tunis, 11. maja. Kakih 25 km od Tunisa so našli truplo ruskega konzula Bata, ki so ga v nekem vlakcu umorili in oropali.

Potres na Siciliji.

Rim, 11. maja. Do sedaj so izkopal izpod razvalin preko 300 mrtvih in 600 ranjenih. Pod mnogimi razvalinami se nahajajo še trupla. V neki vasi se je podrla šola med podukom ter pokopala otroke v razvalinah. Pravijo, da je pod razvalinami še 15 otrok. Boda je velikanska. Povsod so postavili šotore in kuhinje.

Zedinjene države in Mehika.

Washington, 11. maja. Mehikanska kriza se je zopet močno poostri-la. V oficijoznih krogih ne računajo več s kazensko ekspedicijo, marveč s pravo vojno proti Mehiki.

London, 11. maja. Iz Veracruza poročajo, da manjka tam vode, ker je število prebivalstva naraslo vsled vojaštva, ki se sedaj tam nahaja.

London, 11. maja. Huertovi delegati so včeraj odpotovali. V ameriškanskih krogih so prepričani, da akcija za sporazum ne bo imela uspeha. Vesti, da namerava Huerta odstopiti, se demantirajo. Nasprotno je Huerta baie izjavil, da hoče pognati celo mesto Mehiko v zrak, predno odstopi.

V glavnem mestu vlada popolna anarhija. Poslaniki evropskih držav naglašajo potrebo, da Amerika energično intervenira. Netaši so napadli Tampico.

Dogodki na Balkanu.

Srbska zunanja politika.

Belgrad, 11. maja 1914. Uradni list priobčuje imenovanja v srbski diplomatični službi. Srbija ustanovi diplomatični zastop v Albaniji, katerega poslovodja bo dosedanj konzul Fanta Gavrilović. Generalni konzulati se ustanove na Dunaju, v Berlinu in Bukarešti. V Trstu, Pragi in Skadru se ustanove konzulati. V Trstu bo konzul tajnik Milojević, v Pragi pa ministerjalni tajnik Vucković. Prvi legacijski tajnik dunajskega poslanstva bo sin bivšega ministrskega predsednika Vladana Gjorjevića, Milan Gjorjević.

Srbski generalni konzul na Dunaju. Dunaj, 11. majnika. Prvi tajnik srbskega poslanstva na Dunaju dr. Dimitrijević-Arrer je imenovan za srbskega generalnega konzula na Dunaju.

Srbski konkordat.

Rim, 11. maja. Srbski konkordat je s posredovanjem srbskega poslanika v Parizu Vesnića končan. V bistvu izključuje konkordat vsak vpliv kake tuje države na katoličane v starih in novih pokrajinah Srbije. Srbija pa je baje privolila, da ostane cerkveni jezik latinski. V Belgradu se ustanovi nadškofija, v Skoplju pa škofija. Škofe imenuje papež na predlog srbske vlade. Srbija bo ustanovila v Belgradu na državne stroške katoliški seminar ter bo vlada predložila tudi zakon o kongrui.

Epirsko vprašanje.

Dunaj, 11. maja. Mednarodna kontrolna komisija je dospela v Santi Kvaranta. Ker pa tam ni mogla ostati, so se odpeljali člani komisije in predsednik provizorične vlade Zographos ter zunanji minister Karapanos na Krf.

Atene, 11. maja. Vse vesti o križanju albanskih vjetnikov so zlobno izmišljene.

Dunaj, 11. maja. Iz Albanije poročajo, da so baje albanski orožniki zasedli 7. t. m. Kolonijo. Okrog 5000 Albancev stoji pred Korico. Albanski knez je odredil premirje.

Atene, 11. maja. Kontrolna komisija je imela v soboto in nedeljo konference z Zographosom. Konference potekajo baje ugodno.

Rim, 11. maja. Italijanski listi sedaj potrjujejo vest, da so Grki v Kodri faktično križali 250 albanskih žen in otrok ter jih nato sežgali.

Romunska.

Bukarešta, 11. maja. Romunska kraljevska rodina je odpotovala za 8 dni v nove romunske pokrajine.

Gospodarstvo.

— Svetovna razstava v San Francisku. Vse trgovske in obrtniške zbornice in vse važnejše proste in strokovne korporacije v Avstriji so priporočale udeležbo na tej svetovni razstavi, vsled česar se je za udeležbo odločilo nekaj sto avstrijskih podjetij. Ker sta tudi ministrstvo za zunanje zadeve in c. in kr. poslanstvo v Washingtonu naklonjena težnjam po dostojni in veliki udeležbi na slavnosti otvoritve Panamskega kanala, se je tudi avstrijska vlada izjavila, da je pripravljena s subvencijo podpirati avstrijski oddelek v večji meri, kakor je prvotno nameravala. Kakor znano se od evropskih veledržav udeležita razstave Francija in Italija oficijelno na podlagi milijonskih kreditov v San Francisku, države ameriške Unije, kakor tudi one Srednje in Južne Amerike pa bodo do malega polnoštevilne in sicer oficijelno zastopane. Kako važnost da pripisuje vlada Zedinjenih držav dostojni udeležbi na razstavi v San Francisku, se da sklepati iz tega, da je carinska uprava Zedinjenih držav neko kazensko odredbo radi neke namišljene carinske prikratitve proti industrijalcem v Limogesu v višini 24 milijonov kron opustila, ki je Francija zaradi tega spora zagrozila z opustitvijo svoje udeležbe. O obsegu priprav, ki se delajo v San Francisku, kaže to, da znašajo stroški razstavnih investicij okroglo 200 milijonov kron; da se je za pomnožitev prometnih sredstev sklenilo iz sredine mesta pa do razstave zgraditi posebno višoko železnico in da preurejajo na tisoče kilometrov dovoznih cest do San Franciska v stanje vzor-no za avtomobilski obrat, ker računajo na posebno velik avtomobilski promet. Kajti samo v San Francisku vozi nič manj ko 50.000 registriranih avtomobilov. Nemčija in Anglija se sicer baje udeležita z velikimi števili razstavljalcev, toda niti oficijelno, niti na pol oficijelno; to se od mnogih strani smatra kot važen razlog več za dostojno in obširno udeležbo Avstrije. Zbornice se bavijo o

tem, da si ustvarijo kolikor mogoče definitivno sliko o avstrijski udeležbi, da more glede gradbe paviljona in rezerviranja kolikor mogoče dobrih prostorov stalna avstrijska razstavna komisija ukreniti, kar je potrebno. Tvrde, ki se nameravajo udeležiti razstave v San Francisku, so vabljene, da svoje priglasbe kar najhitreje pošljejo trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, ki daje tudi vsa zaželenja nadaljna pojasnila o tej prireditvi.

Telefonsko društvo Sokol II. v Ljubljani.

Bratje!

Premilil je zopet zvesti naš član, dragi brat

Franc Martelanc

Bratska dolžnost nas veže, da ga spremimo k zadnjemu počitku.

Pogreb se vrši **jutri 12. t. m. ob 3. uri popoldne** iz dež. bolnice. Zbiramo se **ob četrti na 3. popoldne** na Cojzovi cesti pred šolo.

Bratje, pridite polnoštevilno!

Odbor.

Darila.

Za družbo sv. Cirila in Metoda je našemu uredništvu izročil gospod **Stefan Miholič** (kavarna »Central«) znesek 14 K pod geslom: Sampanjec brez ledu in soli nobenemu pivcu ne diši.

Današnji list obsega 8 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: **dr. Vladimir Ravnihar**, drž. poslanec. Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Brez glave in nespametna se zde večkrat dejanja marsikaterih ljudi. To je posledica nervoznosti, pritiska krvi v glavo, bolečin itd. in v vseh teh slučajih Fellerjev rastlinski esenčni fluid z zn. Elsa fluid pomirja, hladi, olajšuje, blaži, dela čisto glavo, mirne živce in bi moral zato biti vedno pri rokah, 12 steklenic pošlje za 5 K franko lekarna E. V. Feller, Stubica, Elsa trg št. 238 (Hrvaško). Ravno tam se naročajo tudi prebavo pospešujoče, odvajanje urejajoče »Elsa kroglice«, 6 škatlic za 4 krone franko.

Borzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka v Ljubljani“.

Uradni kurzi dun. borze 11. maja 1914

Naložbeni papirji.	Dunaj	Blagov.
40% majeva renta	81.60	81.80
420% srebrna renta	85.30	85.50
40% avstr. krona renta	81.95	82.15
40% ogr. krona renta	80.55	80.75
40% kranjsko dež. posojilo	—	89.—
40% k. o. češke dež. banke	87.75	88.75

Srečke.	432—	442—
Srečke iz l. 1860 1/2 s	670—	680—
„ tiske	291.50	301.50
„ zemeljske l. izdaje	282—	292—
„ II.	243—	253—
„ ogrske hipotečne	229—	239—
„ dun. komunalne	466—	476—
„ avstr. kreditne	476—	486—
„ ljubljanske	58—	62—
„ avstr. rdeč. križa	51.75	55.75
„ ogr.	29—	33—
„ bazilika	25—	29—
„ turške	218.50	220.50

Dejnice.	403—	405—
Ljubljanske kreditne banke	606.50	607.50
Avstr. kreditnega zavoda	511.50	512.50
Dunajske bančne družbe	97.25	98.25
Južne železnice	693.50	694.50
Državne železnice	810—	811—
Alpine-Montan	298—	300—
Češke sladkorne družbe	268—	269—
Živnostenske banke	—	—

Valute.	11.38	11.43
Cekini	117.60	117.80
Marki	95.90	96.10
Franki	95.15	95.35
Rubli	252.25	253.25

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 9. maja 1914.	Termin.
Pšenica za maj 1914	za 50 kg 13.68
Pšenica za oktober 1914	za 50 kg 12.14
Rž za okt. 1914	za 50 kg 9.82
Oves za oktober 1914	za 50 kg 8.20
Koruzi za maj 1914	za 50 kg 7.31
Koruzi za julij 1914	za 50 kg 7.45

Meteorološki poročila.

Vilna nad morjem 300.2 Srednji vrtalni tlak 730 mm

Maj	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
9.	2. pop.	732.7	15.2	brezvetr.	oblačno
9.	9. sv.	732.9	13.0	sl. jzh.	dež
10.	7. zj.	731.2	12.0	sl. szah.	dež
11.	2. pop.	731.0	17.0	sv. vzh.	del. jasno
11.	9. sv.	732.0	13.2	sr. szah.	oblačno
11.	7. zj.	734.5	7.7	sr. jvzh.	dež

Srednja temperatura sobote 13.1° norm. 13.2° nedelje 14.1° norm. 13.4° Padavina v 24 urah 7.6 mm in 30.2 mm.

Sanatorij Afleniz
Holcar (330-350) Prospekti

Ljubljanski mlo s konjičkom
Bergmanna & Ko., Dečim na Labi

je vedno bolj priljubljeno in razširjeno sprčo svojega priznanega učinka proti pegam in njega dokazane neprekosljivosti za racionalno gojenje polti in lepote. Na tisoče priznanih pisem. Mnogo odlikovanj. Pozor pri nakupu. Pazite **izrecno** na označilo »s konjičkom« in na polno firmo! Po 80 h v lekarnah, drogerijah in parfumerijah itd. Istotako je Bergmannova lilijiska krema »Manera« (70 h lonček) čudovita za ohranitev nežnih damskih rok. 954

Kolesarji! 1845 Kolesarji!
Klobučevinaste prevleke
na sedlih edine zabranijo trganje in svetlikanje obleke. Udobno in hladno sedenje! Prospekt pošlje A. Obren, tapetnik, Ljubljana, Selenburgova ulica 1.

Eleganten, bel 1771

otroški voziček
za ležanje in sedenje, ki je stal 78 K, se po štirikratni porabi **proda** za 50 K. Vprašati je **Tržaška cesta št. 29.**

Prešernove slike
prodaja in pošilja po poštne povzetju
Iv. Bonač v Ljubljani.
Cena slike 5 kron. 372

Vatroslav Holz

ki mu je zvesto služil 36 let.

Pogreb pokojnikov bo v torek, dne 12. t. m. ob 5. popoldne iz hiše žalosti št. 10 na Marije Terezije cesti, na pokopališče pri Sv. Križu.

Blag mu bodi spomin!

V Ljubljani, dne 10. maja 1914.

FRAN MATAJC
trgovski poslovodja

danes ob 11. uri ponoči mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb bode v torek, dne 12. maja 1914 ob 3. uri popoldne iz mrtvašnice v deželni bolnici na pokopališču k Sv. Križu.

Dragega pokojnika priporočamo v blag spomin.

V Ljubljani, 11. maja 1914.

FRAN MATAJC
poslovodja trdke F. Ks. Souvan v Ljubljani

včeraj 10. t. m. ob 11 uri zvečer previden s svetotajstvi mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb dragega pokojnika bo jutri v torek, 12. t. m. ob 3. uri popoldne iz deželne bolnice k Sv. Križu.

Bodi mu blag spomin!

V Ljubljani, dne 11. majnika 1914.

Zahvala.

Dne 30. aprila t. l. pogorelo je podpisanim posestnikom v Podhosti pri Toplicah na Dolenjskem 26 stavb, zavarovanih pri c. kr. priv. zavarovalni družbi **Avstrijski Fonks**. Cenitev vršila se je nemudoma in našo popolno zadovoljnost po generalnem zastopu te družbe v Ljubljani, tako, da si štejemo v dolžnost, se za to kulantno postopanje zahvaliti ter družbo vsestransko priporočati.

Podhosta, dne 3. maja 1914. 1854

Franc Janežič, Andrej Turk, Jernej Poglajen, Janez Zupančič, Josip Šeroc, Alojzij Strežmar, Jožef Avguštin.

Tvrška Franc Xsav. Souvan v Ljubljani
poroča tužno vest, da je njen dolgoletni, zvesti in prezasluzni
uslužbenec, gospod

Franc Matajec

danes mirno za večno zaspal.

V Ljubljani, dne 11. maja 1914.

1849

Bodi mu blag spomin!

Potrta od globoke žalosti naznanjam vsem sorodnikom,
prijateljem in znancem pretužno vest, da se je moj najboljši mož

Vatroslav Holz

uradnik banke Slavije v pokoju in pisatelj

v soboto dne 9. maja ob 1/11. ponoči, po mučni bolezni,
previden s svetotajstvi v 70. letu svoje starosti preselil v lepšo
domovino.

Pogreb blagega pokojnika se bo vršil v torek dne 12. maja
popoldne ob 5. iz hiše žalosti, Marije Terezije cesta št. 10 na
pokopališče k Sv. Križu.

Sv. maša zadušnica se bode čitala v cerkvi Marijinega
Oznanenja.

V Ljubljani, dne 10. maja 1914.

Margita Holz roj. Potočnik
soproga.

1850

I. slov. pogrebni zavod Josip Turk.

V najljubšem kraju Ljubljane

se odda mehlovarna soba

takoj ali pozneje. Sprejmejo se tudi
gospodje na hrano. — Poizve se v
upravnistvo »Slov. Naroda«. 1852

Lepa, velika, zelo mirna

soba s posebnim vhodom

se stalnemu gospodu s 1. junijem odda.
Dalmatinova ulica št. 15., II.
nadstropje na desno. 1853

Več lepih

1765

lokalov

za prodajalne

se odda za avgust, oziroma takoj.

Več se izve v pisarni

F. Zupančič, Bleiweisova cesta. št. 18, I. nad., Ljubljana.

Kavarna „Central“

Vsak večer

koncert

izborne in priljubljene dunajske elitne
damske kapele R. J. Dietrich.

Vso noč odprto!

1769

Marljive

1847

zastopnike

išče takoj

proti visoki proviziji ena največjih tvor-
nic za zgoščevalne pušice, gumaste in
ltplošče (Stopfbüchsenpackungs - Gum-
mi und ltpplatten Fabrik). — Oglašajo
naj se samo delavni gospodje, ki imajo
dobre zveze z industrijskimi krogi pod
„S 2282“ na Haasensteina & Vo-
glar d. d. Duma 1., Neuer Markt 3.

Posebna izdaja.

VI.

Zato kjerkoli grem,
Le eno znam in vem:
če nosim „Palma-kavčuk“
ugajam vsem ljudem.

Nova trgovina!

Nova trgovina!

V skladišču blaga

Malvina Weisz

Ljubljana, Šelenburgova ul. 1, nasproti „Kazine“.

1 komad rjuha, 2 m dolga, brez šiva	K 1'99
1 komad namizni prt s 6 servijeti	K 1'96
1 komad mizni prt iz damasta (bel)	K 1'96
3 komadi brisače, izvrstne	K 1'96
6 komadov platnenih prtov za steklenino	K 1'96
1 komad klotasto spodnje krilo s svilenim leskom	K 1'96
6 parov ženskih (dolgih) ali moških (kratkih nogavic)	K 1'96
12 komadov moških in ženskih in moških žepnih robcev	K 1'96
1 komad moška srajca (bela ali barvasta)	K 1'96
1 komad spodnje hlače iz kepra, francoskega fazona	K 1'96
2 komada moške spodnje hlače, kratke iz sefirja	K 1'96
1 komad ženska srajca s trakom obrobljena ali vezena	K 1'96
1 komad ženska srajca iz šifona	K 1'99
1 komad ženske hlače iz šifona z volanom	K 1'96
1 komad ženski reformni predpasnik iz tkreona	K 1'96
2 komada moderčkov (šifon), lepo nakinčanih	K 1'96
1 komad predpasnik iz klota, olepšan v vsakršnih fazonah	K 1'96
1 komad povojna blazinica s trakovi in vezeninami	K 1'96
1 komad svilen šerpa ali ruta	K 1'96
2 komada platnene blazine s franžami za divan	K 1'96
1 komad svilen robec (ruta) prima	K 1'70
1 komad moška nočna srajca, prav velika	K 1'96
1 komad predpasnik iz listra, prav velik	K 2'90
1 komad šal	K 2'50
1 komad bluz za izhod	K 1'96
12 komadov brisalk za prah	K 1'96
2 komada dekliška predpasnika iz kretona	K 1'96
1 komad posteljna preproga	K 1'96

Prosim ozirajte se na moje trgovino!

Stalne cene. Proti gotovini.

Pisarne

za notarje, trgovce, zavarov. družbe itd.
v sredini najbolj prometnem delu
mesta Ljubljane se takoj oddajo.

Ponudbe na poštini predal 76.
1786

Kontoristinja

z 2 letno prakso želi premeniti službo.
Cenjene ponudbe se prosi pod
„L. B.“ Sušak, poštino ležeče.

! 500 kron !

Vam plačam, ako moj uničevalec korenin
balzam Rla Vaših kurjih očes, bradavic,
otičancev ne odstrani v 3 dneh
brez bolečin. Cena lončka z ga-
rancijskim pismom 1 K. 3 lončki
2-50 K. Remeny, Kaschau (Kassa) I., Posti.
12/736 Ogrsko. 628

Kupim

suhe gobe

Ponudbe z vzorci pod „Suhe
gobe/1782“ na upravnistvo »Slov.
Naroda«. 1782

?? Kdo odda ??

majhno trgovino

za eno žensko na Sp. Stajerskem.

Ponudbe pod „Samostojnost/
1783“ na upravn. »Slov. Naroda«.

Modni salon

A. Singer 1851

se nahaja sedaj
Gradišče št. 7.

ZA BIRMO!

Priporoča se tvrška

H. SUTTNER

Mestni trg 25

Ljubljana 4.

Nizke cene, solidna in dobra postrežba.

Lastna protokolirana tovarna ur v Svici.

Tovarniška znamka „IKO“.

Glavno zastopstvo tovarne ur „ZENITH“.

Nikelu. moške ure od K 4-10 naprej

Srebrne „ „ „ „ 7-80 „

14kar. zl. „ „ „ „ 40- „

Damske ure „ „ „ „ 7-90 „

14kar. zl. damske ure „ „ „ „ 20- „

Srebrne verižice „ „ „ „ 1-80 „

14kar. zlate verižice „ „ „ „ 20- „

Ceniki zastoj in poštnine prosto.

Sprejme se takoj trgovca ali trgovka

z majhno kavcijo za prodajo pijače proti
proviziji in prostem stanovanju ali pa v najem
Ponudbe pod „Pijača 1826“ na upravni-
štvo „Slovenskega Naroda“. 1826

Eden ali dva

gospoda

se sprejmeta v lepo zračno in solnčno
stanovanje s posebnim vhodom v pri-
tličju. — Več se poizve na Privozu
št. 8 v trgovini. 1764

Soboslikarski in pleskarki

pomočniki

se iščejo za trajen posel po plači po novem
ceniku. Ponudbe se imajo poslati na Zag-
reb: „H. L. S.“ Duga ulica št. 3. Prosimo
v ofertah naznaniti natančno stanovišče.

Lep, svetel lokal

na Sv. Jakoba nabrežju, pripraven za
pisarno ali prodajalno se odda takoj.
Kje, se poizve na Starem trgu št. 24,
II. nadstropje. 1814

Uradnik

izvežban knjigovodja in trgovski kore-
spondent v slov. in nemškem jeziku,
išče za popoldan od 1/23. ure naprej postran-
sko opravilo proti skromnemu honorarju.
Naslov pove uprav. „Sloven. Naroda“.

Za takojšnji nastop se išče samostojna

korespondentinja,

starejša moč, popolnoma zmožna slovensčine,
nem. in italijanščine, kakor tudi slovenske in
nemške stenografije. Istotako se sprejme tudi

mašinst

tu imajo izučeni monterji ali ključavničarji,
zmožni tovarniških popravil, prednost. Plače po
dogovoru. Ponudbe: poštini predal 54, Ljubljana.
1780

Sukno, volneno blago, vse vrste perilno blago, šifoni, preproge, odeje, zastori in izvrstno gotovo možko perilo se dobi po najnižjih cenah
v manufakturni
in modni trgovini

J. KOSTEVIC

Oglejte si
zalogo ali
zahtevajte
vzorke.

Ljubljana,
 Sv. Petra cesta 4.

DRUŽBA „P. WERNIG“ BOROVLE, KOROŠKO.

**LOVSKE PUSKE-
 STRELJIVO. PO-
 PRAVILA. REVOL-
 VERJI. ITD. ITD.
 „ GENIK 1914. „**

Dober kočijaž

srednje starosti, samec ali oženjen, trezen in zanesljiv, se sprejme takoj v tovarni za limo, Ljubljana. Ta tovarna kupi tudi močnega 1812 žrebca za težko vožnjo.

NA IZBIRO pošilja tudi na deželo:
 Krasne

BLUZE

Zelo solidna tvrdka:
M. Kristofič - Bučar
 Ljubljana, Stari trg 9. Lastna hiša.

Neprekosljiva v
otroških oblekah
 in krstni opravi.

Postrežba točna! Cene solidne!

Prva največja

domača in eksportna tvrdka!

Zalogatelj c. kr. armade, vojne mornarice, domobranstva itd.

Glavni zastopnik največjih tovarov ur v Svisi

Priporočane najboljše

švicarske ure, Schaffhausen ure, Omega ure itd.

Najbogatejša zaloga brilantnih in drugih prstanov, uhanov, verižic, zapustnic itd.

Wamizno orodje. — Kratki nastavki iz srebra itd. itd.

„ Najnovejši cenik brezplačno. „

Ustan.
 1891.

R. WORM

Ustan.
 1891.

Ljubljana Mestni trg 9 Ljubljana

Pri nakupovanju avtomobilov, vozniških koles itd. prosim vljudo, zahtevajte tudi od mene mojo ceno ponudbo.

Priložnostni nakup dobro ohranjenih

avtomobilov

vsake jakosti in gradnje.

1837

„ Pnevmatike za avtomobile slovite ruske trikotne znamke „

TREUGOLNIK.

Masivni gumasti obroči „Polack“. Stiskalnica mi je na razpolago. Gumasto blago, tehnično in kirurško drobno blago iz gumija.

„ Zavod za popravila in ponikljanje. „

Potrebščine za avtomobile in vozna kolesa.

C. kr. avstrijske državne železnice.

Izvleček iz voznega reda.

Veljaven od 1. maja 1914.

Postaja: Ljubljana glavni kolodvor.

Odhod.

6-00 zjutraj. Osebn. vlak na Kranj, Trzica, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovec, St. Vid ob Glini, Dunaj.

6-51 zjutraj. Osebn. vlak na Kranj, Jesenice, Trbiž, Trst, Gorico itd. (Od 31. maja ob nedeljah in praznikih od 1. julija Ljubljana gl. kolodvor. — Jesenice vsak dan; od 15. julija do inkl. 15. septembra Radeče-Bela peč Trbiž vsak dan.)

8-05 dopoldne. Osebn. vlak na Grosuplje, Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo, Stražo-Toplice, Črnomelj, Metlika, Bujarce (od Novega mesta naprej od dne otvoritve.)

9-09 dopoldne. Osebn. vlak na Kranj, Jesenice, (z zvezo na brzovlak na Beljak, Inmost, Solnograd, Monakovo, Köln, Celovec, Linc, Dunaj, Prago, Draždane, Berlin.) [direktni voz Reka-Opatija-Solnograd.]

11-30 dopoldne. Osebn. vlak na Kranj, Trzica, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Solnograd, Celovec, Dunaj.

12-52 dopoldne. Osebn. vlak na Grosuplje, Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo, Stražo-Toplice, Črnomelj, Metlika, Bujarce. (Od Novega mesta naprej od dne otvoritve.)

1-55 popoldne. Osebn. vlak na Škofjo Loko, Kranj, Radovljico, Jesenice. (Zabavni vlak, vozi samo ob nedeljah in praznikih.)

3-40 popoldne. Osebn. vlak na Kranj, Trzica, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovec.

6-30 zvečer. Osebn. vlak na Kranj, Trzica, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Solnograd, Celovec, Dunaj.

6-38 zvečer. Osebn. vlak na Grosuplje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo, Črnomelj, Metlika, Bujarce. (Od Novega mesta naprej od dne otvoritve.)

9-01 zvečer. Osebn. vlak na Grosuplje, Kočevje Novo mesto Črnomelj, Metlika, Bujarce. (Od Novega mesta naprej od dne otvoritve.)

9-01 zvečer. Osebn. vlak na Grosuplje, Kočevje Novo mesto Črnomelj, Metlika, Bujarce. (Od Novega mesta naprej od dne otvoritve.)

9-01 zvečer. Osebn. vlak na Grosuplje, Kočevje Novo mesto Črnomelj, Metlika, Bujarce. (Od Novega mesta naprej od dne otvoritve.)

9-01 zvečer. Osebn. vlak na Grosuplje, Kočevje Novo mesto Črnomelj, Metlika, Bujarce. (Od Novega mesta naprej od dne otvoritve.)

9-01 zvečer. Osebn. vlak na Grosuplje, Kočevje Novo mesto Črnomelj, Metlika, Bujarce. (Od Novega mesta naprej od dne otvoritve.)

9-01 zvečer. Osebn. vlak na Grosuplje, Kočevje Novo mesto Črnomelj, Metlika, Bujarce. (Od Novega mesta naprej od dne otvoritve.)

9-01 zvečer. Osebn. vlak na Grosuplje, Kočevje Novo mesto Črnomelj, Metlika, Bujarce. (Od Novega mesta naprej od dne otvoritve.)

9-01 zvečer. Osebn. vlak na Grosuplje, Kočevje Novo mesto Črnomelj, Metlika, Bujarce. (Od Novega mesta naprej od dne otvoritve.)

9-01 zvečer. Osebn. vlak na Grosuplje, Kočevje Novo mesto Črnomelj, Metlika, Bujarce. (Od Novega mesta naprej od dne otvoritve.)

9-01 zvečer. Osebn. vlak na Grosuplje, Kočevje Novo mesto Črnomelj, Metlika, Bujarce. (Od Novega mesta naprej od dne otvoritve.)

9-01 zvečer. Osebn. vlak na Grosuplje, Kočevje Novo mesto Črnomelj, Metlika, Bujarce. (Od Novega mesta naprej od dne otvoritve.)

9-01 zvečer. Osebn. vlak na Grosuplje, Kočevje Novo mesto Črnomelj, Metlika, Bujarce. (Od Novega mesta naprej od dne otvoritve.)

9-01 zvečer. Osebn. vlak na Grosuplje, Kočevje Novo mesto Črnomelj, Metlika, Bujarce. (Od Novega mesta naprej od dne otvoritve.)

9-01 zvečer. Osebn. vlak na Grosuplje, Kočevje Novo mesto Črnomelj, Metlika, Bujarce. (Od Novega mesta naprej od dne otvoritve.)

9-01 zvečer. Osebn. vlak na Grosuplje, Kočevje Novo mesto Črnomelj, Metlika, Bujarce. (Od Novega mesta naprej od dne otvoritve.)

9-01 zvečer. Osebn. vlak na Grosuplje, Kočevje Novo mesto Črnomelj, Metlika, Bujarce. (Od Novega mesta naprej od dne otvoritve.)

9-01 zvečer. Osebn. vlak na Grosuplje, Kočevje Novo mesto Črnomelj, Metlika, Bujarce. (Od Novega mesta naprej od dne otvoritve.)

9-01 zvečer. Osebn. vlak na Grosuplje, Kočevje Novo mesto Črnomelj, Metlika, Bujarce. (Od Novega mesta naprej od dne otvoritve.)

9-01 zvečer. Osebn. vlak na Grosuplje, Kočevje Novo mesto Črnomelj, Metlika, Bujarce. (Od Novega mesta naprej od dne otvoritve.)

9-01 zvečer. Osebn. vlak na Grosuplje, Kočevje Novo mesto Črnomelj, Metlika, Bujarce. (Od Novega mesta naprej od dne otvoritve.)

9-01 zvečer. Osebn. vlak na Grosuplje, Kočevje Novo mesto Črnomelj, Metlika, Bujarce. (Od Novega mesta naprej od dne otvoritve.)

9-01 zvečer. Osebn. vlak na Grosuplje, Kočevje Novo mesto Črnomelj, Metlika, Bujarce. (Od Novega mesta naprej od dne otvoritve.)

9-01 zvečer. Osebn. vlak na Grosuplje, Kočevje Novo mesto Črnomelj, Metlika, Bujarce. (Od Novega mesta naprej od dne otvoritve.)

9-01 zvečer. Osebn. vlak na Grosuplje, Kočevje Novo mesto Črnomelj, Metlika, Bujarce. (Od Novega mesta naprej od dne otvoritve.)

9-01 zvečer. Osebn. vlak na Grosuplje, Kočevje Novo mesto Črnomelj, Metlika, Bujarce. (Od Novega mesta naprej od dne otvoritve.)

9-01 zvečer. Osebn. vlak na Grosuplje, Kočevje Novo mesto Črnomelj, Metlika, Bujarce. (Od Novega mesta naprej od dne otvoritve.)

9-01 zvečer. Osebn. vlak na Grosuplje, Kočevje Novo mesto Črnomelj, Metlika, Bujarce. (Od Novega mesta naprej od dne otvoritve.)

9-01 zvečer. Osebn. vlak na Grosuplje, Kočevje Novo mesto Črnomelj, Metlika, Bujarce. (Od Novega mesta naprej od dne otvoritve.)

9-01 zvečer. Osebn. vlak na Grosuplje, Kočevje Novo mesto Črnomelj, Metlika, Bujarce. (Od Novega mesta naprej od dne otvoritve.)

9-01 zvečer. Osebn. vlak na Grosuplje, Kočevje Novo mesto Črnomelj, Metlika, Bujarce. (Od Novega mesta naprej od dne otvoritve.)

9-01 zvečer. Osebn. vlak na Grosuplje, Kočevje Novo mesto Črnomelj, Metlika, Bujarce. (Od Novega mesta naprej od dne otvoritve.)

9-01 zvečer. Osebn. vlak na Grosuplje, Kočevje Novo mesto Črnomelj, Metlika, Bujarce. (Od Novega mesta naprej od dne otvoritve.)

9-01 zvečer. Osebn. vlak na Grosuplje, Kočevje Novo mesto Črnomelj, Metlika, Bujarce. (Od Novega mesta naprej od dne otvoritve.)

9-01 zvečer. Osebn. vlak na Grosuplje, Kočevje Novo mesto Črnomelj, Metlika, Bujarce. (Od Novega mesta naprej od dne otvoritve.)

9-01 zvečer. Osebn. vlak na Grosuplje, Kočevje Novo mesto Črnomelj, Metlika, Bujarce. (Od Novega mesta naprej od dne otvoritve.)

9-01 zvečer. Osebn. vlak na Grosuplje, Kočevje Novo mesto Črnomelj, Metlika, Bujarce. (Od Novega mesta naprej od dne otvoritve.)

9-01 zvečer. Osebn. vlak na Grosuplje, Kočevje Novo mesto Črnomelj, Metlika, Bujarce. (Od Novega mesta naprej od dne otvoritve.)

10-01 po noči. Osebn. vlak na Kranj, Jesenice, Gorico, Trst. Na Jesenicah zveza na brzovlak na Beljak, Franzensfeste, Inmost, Solnograd, Monakovo, Linc, Prago, Draždane, Berlin.

Prihod.

7-35 zjutraj. Osebn. vlak iz Trsta, Gorice, Jesenice, z zvezo na brzovlak iz Berlina, Draždane, Prage, Linca, (Londona) Vlissingena, Monakovega, Solnograda, Inmosta, Beljaka, Trzica, Kranja.

8-56 zjutraj. Osebn. vlak iz Rudolfovega, St. Janža, Trebnjega, Kočevja, Grosupljega.

9-52 dopoldne. Osebn. vlak iz Trzica, Jesenice, z zvezo na brzovlak iz Dunaja, Linca, Celovca, Monakovega, Solnograda, Inmosta, Beljaka.

10-55 dopoldne. Osebn. vlak iz Straže-Toplice, Novega mesta, Grosupljega in (od otvoritve) Bujarce, Metlike, Črnomlja.

11-16 dopoldne. Osebn. vlak iz Gorice, Jesenice, Dunaja, Linca, Celovca, Beljaka, Trzica, Kranja.

2-35 popoldne. Osebn. vlak iz Straže-Toplice, Rudolfovega, St. Janža, Trebnjega, Kočevja, Grosupljega, in (od dne otvoritve naprej) Bujarce, Metlike, Črnomlja.

4-33 popoldne. Osebn. vlak od Trsta, Gorice, Trzica, Jesenice, Linca, Celovca, Solnograda, Franzensfeste Beljaka, Trzica, Kranja.

7-53 zvečer. Osebn. vlak iz Jesenice, Radovljice, Kranja, Škofje Loke. (Zabavni vlak, vozi samo ob nedeljah in praznikih.)

8-20 zvečer. Osebn. vlak iz Trsta, Gorice, Trzica, Jesenice, Dunaja, Linca, Celovca, Beljaka, Trzica, Kranja.

9-23 po noči. Osebn. vlak iz Straže-Toplice, Rudolfovega, St. Janža, Trebnjega, Kočevja, Grosupljega, in (od otvoritve naprej) Bujarce, Metlike, Črnomlja.

11-31 po noči. Osebn. vlak iz Trsta, Gorice, Trzica, Jesenice, Celovca, Beljaka, Kranja.

Postaja: Ljubljana drž. kolodvor.

Odhod na Kamnik: 7-40, 11-50, 3-12, 7-15, (11-00 ob nedeljah in praznikih).

Prihod iz Kamnika: 6-42, 11-00, 2-41, 6-15, (10-30 ob nedeljah in praznikih).

C. kr. državno-železniško ravnateljstvo v Trstu.

Slavnemu občinstvu vljudo naznanjam, da bodem letos o priliki 25letnice obstoja svoje tvrdke prodajal

birmanska darila

kakor ure, verižice, obeske, prstane, uhane i. t. d.

po znatno znižanih cenah.

Edina zaloga najboljših ur z lastno znamko „JUP“.

Lastna delavnica z električnim obratom za popravila in nova dela.

LUD. ČERNE

juvelir in trgovec

LJUBLJANA, Wolfova ulica šte. 3.

TEHNIČNI BIRO IN STAVBNO PODJETJE

1258

Centrala: Ljubljana, Poljanska cesta št. 3 — Podružnice: Gorica, Trst, Zagreb.

Beton * železobeton
 * mostovi * stropi
 dvorane * zazidki
 turbin.

Strokovna izvršitev
 vseh vrst načrtov *
 prevzetje zgradb *
 : tehnična mnenja.

Vodovodi * elek-
 trične centrale * tur-
 bine * mlini * žage *
 opekarne in

moderne apnenice.
 * * *
 Obisk strokovnih
 inženirjev na željo.

Jadranska banka filijalka v Ljubljani

Centrala v Trstu. Filijalke v Dubrovniku, Kotoru, Metkoviću, Opatiji, Splitu, Šibeniku, Zadru.

„ Zivahna zveza z Ameriko. „

Dolniška glavnica K 8.000.000.

Nakazila v Ameriko in akreditivi.

Kupuje in prodaja vrednostne papirje (rente, zastavna pisma, dolnice, srečke itd.) — Valute in devize. — Premese k vsem žrebanjem.

Sprejema vloge na hranilne knjižice ter na žire in tekoči račun. 203
 Obrestovanje od dne vložitve do dne dviga.
 Rentni davek plača banka iz svojega.

Ekompitira: menice, devize in fakture. — Zavarovanje vredn. papirjev proti kurzni izgubi. — Revizija žrebanja srečk brezplačno. — Rembours-kredit. — Borzna naročila. — Inkaso.

Nizke cene!

Nakupite in naročite suho, modno blago, perle i. dr. pri

Zahtevajte vzorce!

LENASI & GERKMAN.

Podjetje za izdelovanje

1574

Sprejme se takoj dober, mlad

cementne strešne opeke

in drugih cementnin, opremljeno z vsemi potrebnimi stroji se pod zelo ugodnimi pogoji **takoj odda v najem ali pa prodaja.**

Delavnica z zalogo se nahaja v najbližji okolici Ljubljane tik ob glavni cesti. Podjetje je prav dobro vpeljeno in nudi strokovnjakom lepe dohodke. Istotam se da v najem prostoren hlev za 8 glav živine. Naslov pove upravnistvo »Slovenskega Naroda«.

krojaški pomočnik

J. Velikonja

1833

Grahovo ob Bači, Primorsko.

Kavarna

vse noč
odprta

LEON

Gostilna
Florijanska ulica št. 6.

1329

Modni salon

Joane Schiller, So. Petra cesta 29

priporoča veliko izbero izgotovljenih dunajskih

damskih in dekliških slamniov

... praznih oblik in nakita. ...

Modni salon Stuchly-Maschke

3 ŽIDOVSKA ULICA 3
Priporoča cenj. damam tu in na deželi vseh vrst
najfinije in najmoderneje

čamske in otroške slamniov kakor tudi športne čepice
po znano nizkih cenah.

Zalni klobuki vedno v zalogi.

Popravila se točno izvršujejo. 208 Cene brez konkurence!

Novo!

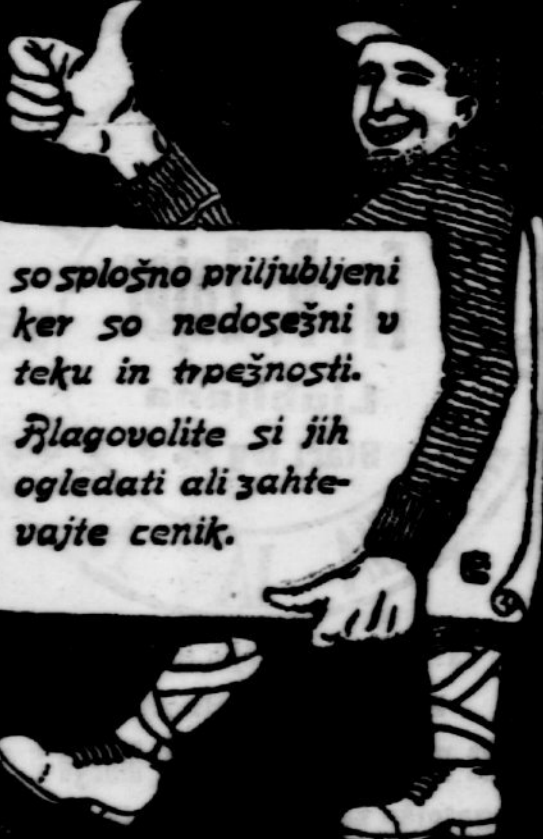
Zaloga pohištva „Javor“ Ljubljana, Rimska cesta 16

priporoča slav. občinstvu svoje izdelke ter izvršitev
vseh mizarških del kakor opravo hotelov, prodajalen,
izložb, vsa stavbna dela i. t. d. 1550

Domače podjetje z mehaničnimi delavnicami.
Najnižje cene! Točna postrežba!

KINTA

so splošno priljubljeni
ker so nedosejni v
teku in trpežnosti.
Blagovolite si jih
ogledati ali zahte-
vajte cenik.

Karel Čamernik & Ko.

Specijalna trgovina s kolesi, av-
tomobili, motorji in posam. deli
Mehanična delavnica in garaža
Ljubljana

Dunajska cesta št. 9-12.

Tihopisni stroj (najnov. model)

„L. C. Smith & Bros“

je najpopolnejši in najboljši.

10 letno funkcijsko jamstvo.

Ugodno plačevanje v obrokih.

Stari stroji drugih sistemov se

vzamejo v plačilo. Brezobvezno razkazovanje. Prospekt zastoj in frauka.

THE REX CO., LJUBLJANA,

Selenburgova ulica št. 7. — Telefon št. 38.

Zastopstvo pisalnih strojev „UNDERWOOD“ in „CORONA“.

Rabljene stroje vedno po ceni v zalogi.

Zaloga vseh potrebščin za pisalne stroje.

Modne potrebščine za gospode
kakor: klobuke, cilindre, slamniov, čepice, srajce,
ovratnike, zapestnice, kravate, naramnice, žepne robce,
nogavice, palice i. t. d. priporoča
v največji izberi vedno najnovejše
modna in športna trgovina
P. Magdič, Ljubljana
nasproti glavne pošte.

Delniška glavica K 40,000.000.—.

Delniška glavica K 40,000.000.—.

Češka industrijalna banka, podružnica v Ljubljani.

Vsakovrstni bančni, borzni in menjalnični posli, 4 1/2 % bančne zadolžnice lastne izdaje.

Vloge na knjižice, blagajnične nakaznice in račune. — Krediti, remburzni,
davčni in v računih.

Delniška glavica K 40,000.000.—.

Delniška glavica K 40,000.000.—.

1843